

1327

491.71-8

L-50

0.0,

2010

Տր. 4. IV. 1.

Հրատարակող թիւն Դ. Ա. Դազարեանի.

ԼԻԱԿԱՏԱՐ

ՀԵՇՏ ՄԻՋՈՅ

ՌՈՒՍԵՐԷՆ ԼԵՂՈՒՈՎ

ԿԱՐԴԱՆ, ԳՐԵԼ ԵՒ ԽՕՍԵԼ

ՍՈՎՈՐԵԼՈՒ

ՀԱՅՈՑ ԼԵՂՈՒԻ ՕԳՆՈՒԹԵԱՄԲ:

САМОУЧИТЕЛЬ

РУССКАГО ЯЗЫКА

СЪ

ПОМОЩЬЮ АРМЯНСКАГО ЯЗЫКА.

Издание Д. А. Казарова.

Т и ф л и с ь.

Типографія „Братство“, Московская ул., № 5,
1908.

Арм.

3-3778a

Հրատարակութիւն Դ. Ա. Ղազարեանի.

49171-8

L-50

ԼԻԱԿԱՏԱՐ

Հ Ե Շ Տ Մ Ի Ձ Ո Յ

ՌՌԻՍԵՐԷՆ ԼԵՋՈՒՈՎ

ԿԱՐԴԱԼ, ԳՐԵԼ ԵՒ ԽՕՍԵԼ

ՍՈՎՈՐԵԼՈՒ

ՀԱՅՈՑ ԼԵՋՈՒԻ ՕԳՆՈՒԹԵԱՄԲ:

САМОУЧИТЕЛЬ

РУССКАГО ЯЗЫКА

СЪ

ПОМОЩЬЮ АРМЯНСКАГО ЯЗЫКА.

Инд. № 20482

Т и ф л и с ь .

Типографія „Братство“, Московская ул., № 5.
1908.

РУССКІЯ ЗАГЛАВНЫЯ БУКВЫ Ռուսերէն գլխաւոր տառեր

А	Б	В	Г	Д	Е	Ж	З	И	К
Ա	Բ	Վ	Գ	Դ	Ե	Ջ	Զ	Ի	Կ
Л	М	Н	О	П	Р	С	Т	У	Ф
Լ	Մ	Ն	Օ	Պ	Ր	Ս	Տ	ՈՒ	Փ
Х	Ц	Ч	Ш	Щ	Ъ	Ы	Ь	Ѣ	
Խ	Շ	Չ	Ճ	ՇՉ	ԵՌ	ԸԻ	ԵՐ	Է	
Э	Ю	Я	Ө	У					
Է	ԻՈՒ	ԵՍ	ՓԻՏԱ	ԻՓԻՅԱ					

Ռուսերէն հասարակ տառեր Русскія строчныя буквы

а	б	в	г	д	е	ж	з	и	к	л	м	н	о	п
ա	բ	վ	գ	դ	ե	ժ	զ	ի	կ	լ	մ	ն	օ	պ
р	с	т	у	ф	х	ц	ч	ш	щ	ъ	ы	ь	ѣ	э
ր	ս	տ	ւ	ֆ	խ	ց	չ	շ	ժ	ԵՐ	ԸԻ	ԵՐ	Է	Է
ю	я	ө	у											
իու	եա	ֆիտա	իփիցա											

Ռուսերէն ձայնաւոր տառեր Русскія гласныя буквы

а	е	и	і	о	у	ы	ѣ	э	ю	я
ա	Ե	Ի	Ի	Օ	ՈՒ	ԸԻ	Է	Է	ԻՈՒ	Եա

Ռուսերէն բաղաձայն տառեր Русскія согласныя буквы

б	в	г	д	ж	з	и	к	л	м	н	п	р	с	т	у
Բ	Վ	Գ	Դ	Ջ	Զ	Ի	Կ	Լ	Մ	Ն	Պ	Ր	Ս	Տ	ՈՒ
ф	х	ц	ч	ш	щ	ө	у								
Փ	Խ	Շ	Չ	Ճ	ՇՇ	ՓԻՏԱ	ԻՓԻՅԱ								

2002

44921-տհ

29540-63

Аа Ъѣ Вв Гг Дд
ա բ գ դ ը

Ее Жж Зз Ии Йй
ե ժ զ ի յ

Кк Лл Мм Нн Оо
կ լ մ ն օ

Пп Рр Сс Тт Уу
պ ր ս տ ու

Фф Хх Цц Чч Шш
ֆ ք ց շ չ

Щщ Ъ ъ ъ Ь ѣ Ъ ѣ
շ եռ ըի եր է է իու

Ая Ое Уу
եա ֆիտա իժիցա

Ռուսերէն համարեա բոլոր տառերը արտասանուում են այնպէս ինչպէս հայերէն տառերը. լացի մի քանիսից, որոնք ունին իւրեանց արտասանութիւնը և կանոնները, դուրս են.

ի արտասանուում է ինչպէս հայերէն (յ) և գրուում է միշտ ձայնաւոր տառերից յետոյ: Օրինակ՝ прилежный — պրիլէժնիյ:

Ե, եռ կոչա տառը բառերի վերջը գրուելով չէ արտասանուում, այլ միմիայն ցոյց է տալիս, որ բառերի վերջը գրուելով, պէտքէ կոչա արտասանել: Օրինակ՝ братъ — բըրատ եղբայր:

Ե եր կակուղ տառը բառերի վերջը գրուելով չէ կարգացուում, այլ միմիայն գրուելով բառի վերջը ցոյց է տալիս որ կակուղ պէտք է արտասանուի: Օրինակ՝ братъ բրատ՝ վերցնել:

Չայնաւոր տառով վերջացող բառերից յետոյ Ե եռ և Ե եր տառերը չեն գրուում:

Օ տառը շեշտած լինելով արտասանուում է օ. օրինակ՝ Заборъ — զաբօր:

Օ տառը շեշտից առաջ լինելով արտասանուում է ա. օրինակ՝ Попугай — պօպուգայի:

І (ի կէտով) տառը միշտ գրուում է ձայնաւորից առաջ օրինակ՝ Мѣстоимѣніе — մեստօիմենիէ:

Ы տառը չէ գրուում երբէք Г (դ), К (կ), Х (խ), Ж (ժ), Ч (չ), Ш (շ), Щ (շ) տառերից յետոյ, այլ դրա փոխարէն գրուում է И (ի) տառը, Օրինակ՝ ноги — նօգի փոխանակ — նօգլի ногы, руки փոխանակ рукы և այլն:

Վերոյիշեալ տառերից այն է Г, К, Х, Ж, Ч, Ш, Щ, — ից յետոյ երբէք չեն գրուում Я, Ю տառերը, այլ գրուում են а, у: Օրինակ՝ печамъ (п) փոխանակ почамъ և այլն:

Երբ որ լուում է ъ (եօ) պէտք է գրել е օրինակ ежъ (եօժ):

Խառն վարժութիւններ:

Э-то, Ан-на, Ба-ня, Ва-ня, Го-ра, Дя-дя, Ел-ка, Ё-то Աննա Բաննա Վաննա Գորա Դեադեա Եօլկա Իկ-ра, Кош-ка Са-ша, Ми-ша, Ко-ля, Іо-сифъ. Ар-ме-накъ, Իկրա Կօշկա Սաշա Միշա Կօլեա Իօսիֆ Արմենակ

Ка ра-петъ, Ни-ко-лай.

Վարպետ Նիկօլայի

Վանկեր որոնք բաղկացած են երկու տառից:
Ба, бе, бѣ, би, бы, бо, бя, бю, бу.
բա բե բէ բի բը բօ բեա բիու բու

վա վե վէ վի վրի վօ վու վեա վիու

qaw q^h q^h q^h q^h q^h q^h

դա զե զէ զի զըի զօ զու զեա զիու

d_{111} d_{112} d_{113} d_{114} d_{115} d_{116}

դա զե զէ զի զբի զօ զու զեա զիու

kyaw kyee kyee kyee kyee kyee

10 11 12 13 14 15 16 17 18 19 20 21 22 23 24 25 26 27 28 29 30 31 32 33 34 35 36 37 38 39 40 41 42 43 44 45 46 47 48 49 50 51 52 53 54 55 56 57 58 59 60 61 62 63 64 65 66 67 68 69 70 71 72 73 74 75 76 77 78 79 80 81 82 83 84 85 86 87 88 89 90 91 92 93 94 95 96 97 98 99 100 101 102 103 104 105 106 107 108 109 110 111 112 113 114 115 116 117 118 119 120 121 122 123 124 125 126 127 128 129 130 131 132 133 134 135 136 137 138 139 140 141 142 143 144 145 146 147 148 149 150 151 152 153 154 155 156 157 158 159 160 161 162 163 164 165 166 167 168 169 170 171 172 173 174 175 176 177 178 179 180 181 182 183 184 185 186 187 188 189 190 191 192 193 194 195 196 197 198 199 200 201 202 203 204 205 206 207 208 209 210 211 212 213 214 215 216 217 218 219 220 221 222 223 224 225 226 227 228 229 230 231 232 233 234 235 236 237 238 239 240 241 242 243 244 245 246 247 248 249 250 251 252 253 254 255 256 257 258 259 260 261 262 263 264 265 266 267 268 269 270 271 272 273 274 275 276 277 278 279 280 281 282 283 284 285 286 287 288 289 290 291 292 293 294 295 296 297 298 299 300 301 302 303 304 305 306 307 308 309 310 311 312 313 314 315 316 317 318 319 320 321 322 323 324 325 326 327 328 329 330 331 332 333 334 335 336 337 338 339 340 341 342 343 344 345 346 347 348 349 350 351 352 353 354 355 356 357 358 359 360 361 362 363 364 365 366 367 368 369 370 371 372 373 374 375 376 377 378 379 380 381 382 383 384 385 386 387 388 389 390 391 392 393 394 395 396 397 398 399 400 401 402 403 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1

մա մե մէ մի մրի մօ մու մեա միու

[illegible]

պա պե պէ պի պլի պօ պու պեա պիու

[illegible]

սա սե սէ սի սրի սօ սու սեա սիու

տա տե տէ տի տրի տօ տու տեա տիու

3w 3r 3t 3h 3p 3o 3n 3k 3l

խա խե խէ խի խրի խօ խու խեա խիւ

ցա ցե ցէ ցի ցրի ցօ ցու ցիու

ჯა ზბ ზტ ზი ზო ზრ ჯა ზბ ზტ ზი ზო ზრ

𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹
 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹 𐌸𐌹𐌸𐌹

၁၃၂ ၂၃၂ ၃၃၂ ၄၃၂ ၅၃၂ ၆၃၂ ၇၃၂ ၈၃၂ ၉၃၂ ၁၃၂

նք ըսողկացած են երեք եւ

1907

բլա բլե բլէ բլի բլլի բլօ բլու բլեա բլիու

Երբ, երբ, երբ, երբ, երբ, երբ, երբ, երբ, երբ, երբ,
 Կար, կար, կար, կար, կար, կար, կար, կար, կար, կար,

Гза, Гзе, Гзб, Гзи, Гзы, Гзо, Гзу, Гзи, Гзо

Дма, дме дмѣ, дми, дмы, дмо, дму, дмя, дмю.

Жва, жве, жвѣ, жви, жвы, жво, жву, жвя, жвю,

Рать, реть, рить, ротъ, руть, рють, ротъ. Эртъ,

А. А. АЛЕКСАНДРОВ А. А. АЛЕКСАНДРОВ А. А. АЛЕКСАНДРОВ Б. А. АЛЕКСАНДРОВ

Այեքսանդր Ծալոյ, Ախալցիխ, Ախալկալաքի Բաժնում

ԲԱԿՈՒ ԳՈՐԻ ԳԻՐՐՈՒՄԻ ԴԺԱԿԱՐՈՒԹՅՈՒՆ ԴԵՐԲԵՆՄ ՎԱՆ

Երևանի մարզի ժողովուրդի կառավարության համարձակագրված

Կուտարիս Լենկորան Մոսկվա Մուշ Եփեսոս

Օրդուբադ Պետերբուրգ Բըրբինսկ Սիգնախ Տիֆլիս

Առջա խարկով Յարիցին ձուշա էրիվան

1. Վարժութիւններ կարդալու եւ խօսելու համար:

Отець Օտեց հայր	Молоко Մօլօկօ կաթ
Сестра Սեստրա քոյր	Книга Կնիգա գիրք
Хлебъ Խլէբ հաց	Я եա ես
Имѣть Իմէտ ունենալ	Вы Վըի դուք
Я имѣю (у меня есть) եա իմէիու (ու մենեա ես)	ես ունեմ
Вы имѣете (у васъ есть) Դուք ունէք	
Վըի իմէեաե (ու վաս ես)	
Имѣете ли вы (есть ли у васъ)	Իմէեաե ի վըի (եա ի ռ վաս)
Вы имѣете отца (у васъ есть отецъ)	Ունէք դուք արդեօք
	Վըի իմէեաե օտցա (ու վաս ես օտեց) Դուք ունէք հայր

2. Վարժութիւն.

Есть ли у васъ братъ? Ունեք դուք արդեօք եղբայր	ես ունեմ եղբայր
ես ի ռ վաս բրատ	
У меня есть братъ Ու մենեա ես բրատ	ես ունեմ եղբայր
Есть ли у васъ сестра? Ունէք դուք արդեօք քոյր	
ես ի ռ վաս սեստրա	
У меня есть сестра Ես ունիմ քոյր	
Оւ մենեա ես սեստրա	
Есть ли у васъ хлебъ? Ունէք դուք արդեօք հաց	
ես ի ռ վաս Խլէբ	
У меня есть хлебъ Ես ունիմ հաց	
Оւ մենեա ես Խլէբ	

Есть ли у васъ молоко? Ես ունեմ կաթ	Ունիր դուք արդեօք կաթ
ես ի ռ վաս մօլօկօ	
У меня есть молоко Ես ունիմ կաթ	
Оւ մենեա ես մօլօկօ	
Есть ли у васъ книга? Ունէք դուք արդեօք գիրք	
ես ի ռ վաս կնիգա	
У меня есть книга Ես ունիմ գիրք	
Оւ մենեա ես կնիգա	

3. Վարժութիւն:

Домъ դոմ տուն	Сукно Սուկնօ մահուդ
Плоды պլօդըի պտուղներ	Мука Մուկա Ալիւր, մահուդ
Деньги դենգի փողեր	Не նէ չէ
Я не имѣю եա նէ իմէիու ես չունիմ	
Вы не имѣете Վըի նէ իմէեաե Դուք չունէք	
У меня нѣтъ Ու մենեա նեա ես չունեմ	
У васъ нѣтъ Ու վաս նէա Դուք չունէք	
Я не имѣю денегъ Ես նէ իմէու դենեգ ես չունեմ փող	
У васъ нѣтъ денегъ Ու վաս նեա դենեգ Դուք չունիր փող	
Я не имѣю домовъ Ես նէ իմէիու դոմով ես չունիմ տներ	
У васъ нѣтъ домовъ Ու վաս նէա դոմով Դուք չունէք տներ	

4. Վարժութիւն:

Есть ли у васъ сукно Ես ունեմ մահուդ	Ունիր դուք արդեօք մահուդ
ես ի ռ վաս սուկնօ	
У меня нѣтъ сукно Ես չունեմ մահուդ	
Ու մենեա նէա սուկնօ	
Есть ли у васъ мука? Ունիր դուք արդեօք ալիւր	
ես ի ռ վաս մուկա	
У меня нѣтъ мука Ես չունեմ ալիւր	
Оւ մենեա նէա մուկա	
У васъ нѣтъ плодовъ? Դուք չունէք պտուղներ	
Оւ վաս նէա պլօդով	

У меня нѣтъ плодовъ
 Ա ժենեա նէա պղօղօղ

5. Վարժութիւն:

Вино Վինօ գինի	И ի և
Вода ջուր	Вино и вода գինի և ջուր
Վոդա	Վինօ ի վոդա
Ножъ դանակ	Ножъ и вилка Դանակ և պա.
Նօժ	Նօժ ի վիլկա տառաքող
Вилка	պատառաքող
Վիլկա	Ложка Լօժկա գդալ

6. Վարժութիւն:

Есть ли у васъ вино? Անէք դուք արդեօք գինի
 Եստ լի ու վաս վինօ
 У меня есть вино и пиво Ես ունեմ գինի և գարեջուր
 Ա ժենեա եստ վինօ ի պիվօ
 Есть ли у васъ ножъ? Անէք դուք արդեօք դանակ
 Եստ լի ու վաս նօժ
 У меня есть ножъ и вилка Ես ունեմ դանակ և պատառա-
 Ա ժենեա եստ նօժ ի վիլկա քաղ
 У васъ есть вода Ա վաս եստ վոդա Դուք ունէք ջուր
 У меня нѣтъ воды Ա ժենեա նէա վոդրի Ես չունեմ ջուր
 У васъ есть ложка Ա վաս եստ լօժկա Դուք ունէք գդալ
 У меня нѣтъ ложка Ա ժենեա նէա լօժկա Ես չունեմ գդալ

7 Վարժութիւն:

Мясо մեսսօ միս	съ սը հեա (ով)
Свѣжее масло Կարաղ	Съ масломъ կարաղով
Սվէժեե մասլօ	Ս մասլօմ
Сыръ սըիր պանիր	Съ солью Ս սօլիու աղով

Соль Սօլ Աղ	Съ сыромъ Ս սըիրօմ պանիրով
Масло съ солью	Կարաղ աղով
Մասլօ ս սօլիու	Хлѣбъ съ сыромъ Հացը պան-
Էсть (кушать) Ատեի	Խլէք ս սըիրօմ րով
Եստ (կուշատ)	Я ѣмъ (я кушаю) Ես ուտում
	Ես եմ (եա կուշարու) եմ.

8. Վարժութիւն:

Кушаете ли вы хлѣбъ? Ատում էք դուք արդեօք հաց
 Կուշեա՞տէ լի վրի խլէք
 Я ѣмъ хлѣбъ и сыръ Ես ուտում եմ հաց և պանիր
 Ես եմ խլէք ի սըիր
 Кушаете ли вы хлѣбъ съ масломъ? Ատում էք դուք ար-
 Կուշեա՞տէ լի վրի խլէք ս մասլօմ դեօք հացը կարաղով
 Я ѣмъ хлѣбъ съ масломъ Ես ուտում եմ հացը կարաղով
 Ես եմ խլէք ս մասլօմ
 Кушаете ли вы мясо съ солью? Ատում էք դուք արդեօք
 Կուշեա՞տէ լի վրի միսսօ ս սօլիու միսը աղով
 Я ѣмъ мясо съ солью Ես ուտում եմ միսը աղով
 Ես եմ մեսսօ ս սօլիու
 Кушаете ли вы сыръ? Ատում էք դուք արդեօք պանիր
 Կուշեա՞տէ լի վրի սըիր
 Я не ѣмъ сыру Ես նէ եմ սըիրու Ես չեմ ուտում պանիր

9. Վարժութիւն:

Сахаръ Սախար շաքար	Медъ Մեդ մեղր
Чай Չաի թէի չաի	Лимонъ Լիմօն կիտրոն
Кофе Կօֆէ սուրճ	Пить Պիա խմել
Безъ առանց	Чай безъ сахару Թէյ առանց
Բէզ	Չաի բէզ սախարու շաքարի
Хлѣбъ безъ меду հացը առանց մեղրի	
Խլէք բէզ մեղրու	

Я пью чай кофе с молоком? Խմում էք դուք սուրճը
խմում էք

10. Վարժութիւն:

Пьете ли вы кофе с молоком? Խմում էք դուք սուրճը
Պետէ լի վրի կօֆէ ու մօլոկով կաթով

Я пью кофе без молока Ես խմում եմ սուրճը առանց
Ես պիտէ կօֆէ բէզ մօլոկա կաթի

Пьете ли вы чай с лимоном? Խմում էք դուք արդեօր
Պետէ լի վրի չաի ու լիմօնով թէի կիտրոնով

Я пью чай без лимона Ես խմում եմ թէի առանց կիտ-
Ես պիտէ չաի բէզ լիմօնա րոնի

Пьете ли вы вино с водою? Խմում էք դուք արդեօր
Պետէ լի վրի վինօ ու փօղօրով գինին ջրով

Я пью вино без воды Ես խմում եմ գինի առանց ջրի
Ես պիտէ վինօ բէզ փօղրի

Купаете ли вы хлебъ с медомъ? Ատում էք դուք ար-
Կուչաեաէ լի վրի խէր ու մեօդով դեօր հացը մեղրով

Я емъ хлебъ Ես եմ խէր Ես ուտում եմ հաց:

Собрание словъ болѣе употребительныхъ
въ русскомъ разговорѣ.

1

Имена числительныя — Թուական անուններ:

- 1 Одинъ օդին մէկ
- 2 два դփա երկու
- 3 три տրի երեք
- 4 четыре չետրերէ չորս
- 5 пять պետտ հինգ
- 6 шесть շետտ վեց
- 7 семь սեմ եօթ
- 8 восемь փօսեմ ութ
- 9 девять դեվետ ինն
- 10 десять դեսետ տասն
- 11 одиннадцать օդինատցատ տասն և մէկ
- 12 двѣнадцать դվենադցատ տասն և երկու
- 13 тринадцать տրինադցատ տասն և երեք
- 14 четырнадцать չետիրնադցատ տասն չորս
- 15 пятнадцать պետնադցատ տասն և հինգ
- 16 шестнадцать շետնադցատ տասն և վեց
- 17 семнадцать սեմնադցատ տասն և եօթ
- 18 восемнадцать փօսեմնադցատ տասն և ութ
- 19 девятнадцать դեվետնադցատ տասն և ինն
- 20 двадцать դփադցատ քսան
- 21 двадцать одинъ դփադցատ օդին քսան և մէկ
- 22 двадцать два դփադցատ դփա քսան և երկու
- 23 двадцать три դփադցատ տրի քսան և երեք

- 24 քառասուն չորս քառասուն և չորս
25 քառասուն հինգ քառասուն և հինգ
26 քառասուն վեց քառասուն և վեց
27 քառասուն տասն քառասուն և տասն
28 քառասուն տասն քառասուն և տասն
29 քառասուն տասն քառասուն և տասն
30 քառասուն տասն քառասուն և տասն
40 քառասուն տասն քառասուն և տասն
50 քառասուն տասն քառասուն և տասն
60 քառասուն տասն քառասուն և տասն
70 քառասուն տասն քառասուն և տասն
80 քառասուն տասն քառասուն և տասն
90 քառասուն տասն քառասուն և տասն
100 քառասուն տասն քառասուն և տասն
200 քառասուն տասն քառասուն և տասն
300 քառասուն տասն քառասուն և տասն
400 քառասուն տասն քառասուն և տասն
500 քառասուն տասն քառասուն և տասն
600 քառասուն տասն քառասուն և տասն
700 քառասուն տասն քառասուն և տասն
800 քառասուն տասն քառասուն և տասն
900 քառասուն տասն քառասուն և տասն
1.000 քառասուն տասն քառասուն և տասն
2.000 քառասուն տասն քառասուն և տասն
3.000 քառասուն տասն քառասուն և տասն
10.000 քառասուն տասն քառասուն և տասն
100.000 քառասուն տասն քառասուն և տասն
1.000.000 քառասուն տասն քառասուն և տասն

Порядковые имена чис-

Դասական թուական անուն-

лительные

ներ:

- Первый պարզի առաջին
Второй քառասուն երկրորդ
Третий տասն երրորդ
Четвертый քառասուն չորրորդ
Пятый քառասուն հինգերորդ
Шестой քառասուն վեցերորդ
Седьмой տասն և տասն
Восьмой քառասուն և տասն
Девятый քառասուն և տասն
Десятый քառասուն տասն
Одинадцатый քառասուն տասն մեկ երրորդ
Двенадцатый քառասուն երկու երրորդ
Двадцатый քառասուն քառասուն երրորդ
Сороковой քառասուն քառասուն երրորդ
Пятидесятый քառասուն քառասուն չորրորդ
Шестидесятый քառասուն քառասուն վեցերորդ
Сотый քառասուն քառասուն երրորդ
Двухсотый քառասուն քառասուն երկու քառասուն երրորդ
Пятисотый քառասուն քառասուն հինգ քառասուն երրորդ
Тысячный տասն և տասն հարյուր երրորդ
Однажды քառասուն մի անգամ
Дважды քառասուն երկու անգամ
Трижды տասն երեք անգամ
Четырежды քառասուն չորս անգամ
Пять раз քառասուն քառասուն հինգ անգամ
Шесть раз քառասուն քառասուն վեց անգամ
Десять раз քառասուն քառասուն տասն անգամ
Сто раз քառասուն քառասուն և տասն անգամ
 $\frac{1}{2}$ половина քառասուն և տասն

- ¹/₃ օ տրեայն քաստ արեւմեա չափ երրորդական մաս
¹/₄ քերտեր չեւերա քառորդ
¹/₅ քայն քաստ չափ հինգերորդական մաս

Мѣстоимѣнія. Դերանուններ:

Я եա ես	Мы մըր Մենք
Ты Տըր դու	Вы վըր Դուք
Онъ օն նա	Они օնի Նրանք
Она Օնա նա	Она օնէ Նրանք
Мой Մօր իմ	Нашъ նաչ Մեր
Твой Տվօր	Вашъ վաչ Ձեր
Его եգօ նորա	Ихъ իխ Նոցա
Этотъ էտօս Այս	Эти էտի Այս
Твѣ տօս Այն	Тѣ տէ Նորա
Такой տալօր Այսպիսի	Который կօտորըր ինչպիսի որ,
Какой կալօր ինչպիսի	Сами սամի ինքեան, իրենք
Самъ սամ ինքն	Что չաօ ինչ
Кто կաօ Ով	Чего չեգօ ինչի
Всего կօգօ Ում	Чему չեմու ինչին
Кому կօմու Ում	Чѣмъ չէմ ինչով
Кѣмъ կէմ Ումով	О чемъ օ չեօմ ինչի մասին
О комъ օ կօմ Ում մասին	Все վսեօ Բոլոր
Никто նիկաօ Ոչոր	Ничто նիչաօ Ոչինչ
Никого նիկօգօ	Ничего նիչեգօ Ոչինչ

3.

Природа и ея явленія. Բնութիւնը եւ նրա երեւոյթները:

Земля զեմէա երկիր	Гроза գրօղա Փօթորիկ
Свѣтъ սվէտ Աշտարհ	Сквозной ветерь Միջանցիկ սկզբնօր վէտեր քամի
Небо նեբօ երկինք	Островъ օստրով Կղզի
Солнце սօլնցէ Արեգակ	Полуостровъ Թերակղզի սօլուօստրով
Луна լունա Լուսին	Болото բօլօտօ Ճահիճ
Звѣзда զվէզզա Աստղ	Дождь դօժ Ընծրե
Воздухъ վօզդուխ օդ	Снѣгъ սնէգ Ձիւն
Огонь օգօն Կրակ	Градъ գրադ Կարկուտ
Вода վօդա Ջուր	Дерево դերեվօ Ծառ
Океанъ օկեան Ովկիանոս	Поле սօլե Դաշտ
Море մօրե Ծով	Гора գօրա Լեան, լեռ
Облоко օբլօկօ Ամպ	Скала սկալա Ժայռ
Озеро օզերօ Լիճ	Пещера պեչչերա Այր
Рѣка ըէկա Գետ	Грязь գրեաղ Յելս
Ручей ըուչէյ Առու	Пыль պըրի Փոշի
Морозъ մօրօզ Սառնամանիք	Ледъ լեօդ Սառուց
Холодъ խօլօդ Յուրա	Вѣтеръ վէտեր Փամի
Жара ժարա Տօթ	Сумерки սուլմերկի Աղճամուղջ
Теплота տաքութիւն	Погода սօդօղա եղանակ
тёплота	Капля կապլեա Կաթիլ
Туманъ տուման Ամպ	Роса րօսա Յօղ
Волна վօլնա Ալիք	Темнота տեօմնօտա Խաւար
Паръ պար Գոլորշի	Засуха զասուխա երշտ
Молнія մօլնեա Կայծակն	Западъ զապադ Արեւմուտք
Громъ գրօմ Որոտիւն	Востокъ վօստօկ Արեւելք
Буря բուրեա Մրրիկ	Հարաւ

Землетресение երկրաշարժ Տѣверъ սելեր հիւսիս
զեմլետրեսենիս

Мрачность Մթութիւն Миръ միր Աշխարհ
մրաչնոստ

Радуга րադուգա երկնակամար Берегъ բերեգ Եփ
Затмение солнца զատմենիէ Дымъ դըմ ծուխ
սօլնցա Արեգակի խաւարումն Потопъ պօտօպ Զրհեղեղ
Мутный մուանրի Պղտոր Заря զարեա Արշալոյս

О времени Ժամանակի մասին.

Вѣкъ վեկ Դար День դէն Օր, ցերեկ
Годъ գօդ տարի Ночь նօշ Գիշեր
Мѣсяць մեսաց Ամիս Часъ չաս Ժամ
Недѣля նեդէլեա Շաբաթ Минута մինուտա Բոպէ
Сегодня սեղօդնեա Այսօր Прежде պրեժդե նախ, առաջ
Завтра զափտրա էգուց, վաղը Теперь տեպեր Հիմա, այժմ
Вчера վչերա էրէգ Давно դափնօ Վաղուց
Послѣ завтра պօսլէ զափ- Долго դօլգօ երկար ժամա-
տըրա էգուց չէ մէկէլ օր նակ

Утро ուտրօ Առաւօտ Тогда տօգդա Այն ժամանակ
Вечеръ վեչեր երեկոյ Всегда վսեգդա Միշտ
Полдень պօլդեն կէսօր Тотчасъ տօտչաս Իսկոյն
Полночь պօլնօշ Կէսգիշեր Потомъ պօտօմ Յետոյ
Часто չաստօ Յաճախ Рѣдко ըէդկօ Սակաւ
Наконецъ նակօնեց Վերջապէս Поздно պօզդնօ Ուշ
Сначала սնաչալա Սկզբից Рано րանօ Շուտով
Скорѣй սկօրէյ Շուտով Постоянно պօստօեաննօ Միշտ
Недавно նեդափնօ Նորերս Въ первые Առաջին անգամ
Иногда ինօդդա երբեմն Կ պերվրիէ
Послѣ պօսլէ Յետոյ

Мѣсяцы Ամիսներ.

Январь եանվար Յունուար Июль իիւլ Յուլիս
Февраль ֆեվրալ Փետրուար Август աւգուստ Օգոստոս
Мартъ մարտ Մարտ Сентябрь Սեպտեմբեր
Апрѣль ապրել Ապրիլ սենտեբեր
Май մաի Մայիս Октябрь օկտեբեր Հոկտեմբեր
Июнь իիւն Յունիս Ноябрь նոեմբեր Նոյեմբեր
Декабрь դեկաբր Դեկտեմբեր.

5.

Мѣста Տեղեր:

Здѣсь զդէս Այստեղ Близко բլիզկօ Մօտիկ
Тамъ տամ Այնտեղ Возлѣ վօզլէ Մօտիկ, կից
Наверху նափերխու վերև Внизъ վնիշ ներքև
Снаружи Դրսից, արտաքուստ Вотъ վօտ Ահա
սնարուծի Позади պօզադի Յետեկց
Гдѣ нибудь Մի որևէ տեղ Отсюда օտսիուդա Այստեղից
զդէ նիբուդ Оттуда օտտուդա Այնտեղից
Нигдѣ նիգդէ Ոչ մի տեղ Туда տուդա Այնտեղ
Внутри վնուտրի ներս Спереди սպերեդի Առաջից
Далеко դալեկօ Հեռու Вонъ վօն Հեռացիր:

6.

Какъ կակ Ինչպէս Плохо պլօխօ Վատ
Гдѣ գդէ Ուր, որտեղ Для чего ինչի համար
Немного նեմնօգօ Քիչ զլեա չեգօ
Откуда օտկուդա Որտեղից Для кого Ում համար
Мало մալօ Քիչ զլեա կօղօ
Куда կուդա Ուր Сколько разъ քանի անգամ
Когда կօդդա երբ սկօլկօ րադ

Довольно ԴՕԳԻՆՈ ՀԵՐԷ Է Никогда նիկոգդա երբէք
 Много մնոգօ Շատ Կարող է պատահէր
 Къ чему Ինչու համար Ժօժեալ բըրիս
 Կ չեմու Զաչէմ ինչու համար
 Хорошо Խորօջօ Լաւ Կարկաւոր է
 Много մնոգօ Շատ Կարկաւոր է
 Плохо պիտի Կատ Կոտ Բոլոր
 Конечно Կոնէնչօ Ի հարկէ Դորօգօ Թանգ է

7.

Золотникъ Գօլօտնիկ Մսիալ Միւրա շիրինա Լայնութիւն
 Лоть Լօտ Լօտ Դիւնա երկարութիւն
 Фунтъ ֆունտ Գրուանքայ Կիւնա Բարձրութիւն
 Пудъ պուդ ֆուլ Գլուբինա Կլուբինա Խորնութիւն

8.

Праздники Տօներ:

Новый годъ նօվբի Գօդ նոր տարի
 Рождество Христово Բօժեատօլարիստօ Թիստուի ծնունդն
 Сочельникъ սօչելնիկ Ծոմ, ծօմապահութիւն
 Пасха պասխա Զատիկ
 Крещение Կրէչէնիե Մկրտութիւն
 Срѣтеніе Господне Սրէտէնիե Գոսպօղնե Տեառնըդառաջ
 Масляница մասլեանիցա Բարիկենդանի
 Водосвятіе փօղօսկեատիե Զրօնէք
 Страстная недѣля Զարչարանաց շաբաթ
 ստրաստնաեա նէդէլեա
 Благовѣщеніе բլադօվէչէնիե Աւետումն
 Вербное воскресенье վերբնօե փօսկրէսէնիե Ծաղկազարդ
 Вознесение փօղնեսէնիե Համբարձումն
 Троицынь день Տօն ամենասուրբ երրորդութեան
 երրօրցրին դէն

Успение ուսպէնիե Վերափոխումն
 Преображение պրէօբրաժէնիե Պայծառափայլութիւն
 Рождество Богородицы Ծնունդ սուրբ Գուհի
 Բօժեատօլ Բօգօրօդիցրի

9.

Религія Դաւանութիւն.

Богъ Բօդ Աստուած Գօվնիե պահեցողութիւն
 Գօվնիե
 Ісусъ Իսուս Յիսուս Գօվնիե
 Святый Духъ Սուրբ Հոգի Իսպովեղանիե
 սվեատրի դուխ Իսպովեղանիե
 Святая Троица սվեատաեա տրօիցա Սուրբ երրորդութիւն
 Всѣмудій վէչնրի Յաւիտենից
 Всемогущій վսեմօգուչչրի Ամենակարող
 Творецъ տփօրէց Արարիչ
 Господь Գօսպօդ Տէր
 Спаситель սպասիտել Փրկիչ
 Провидѣніе պրօվիդէնիե Նախախնամութիւն
 Вѣра վերա հաւատք
 Богородица Բօգօրօդիցա Աստուածածին
 Ангель անգել Հրէշտակ
 Библия բիբլիա Աստուածաշունչ
 Евангеліе եվանգելիե Աւետարան
 Молитва մօլիտվա Աղօթք
 Священникъ սվեաչչենիկ Քահանայ
 Псалтырь պսալտրիւր Սաղմոսարան
 Панихида պանիխիդա Հոգեհանգիստ
 Молебенъ մօլեբեն Մաղթանք
 Рай րայի Գրախա
 Адъ ադ Դժոխք

Новый завѣтъ նովրի զավէտ նոր-ուխտ
 Вѣтхій завѣтъ վեախրի զավէտ Հին-ուխտ
 Крестъ կրեստ Խաչ
 Колоколъ կօլօկօլ Հանգ
 Церковь ցերկով եկեղեցի
 Монастырь մօնաստրիր Վանք
 Монахиня մօնախինեա Կոյս
 Діаконъ դիակօն Սարկաւազ
 Мученикъ մուչենիկ Մարտիրոս
 Епископъ եպիսկօպ եպիսկօպոս
 Молитвенникъ մօլիտվենիկ Աղօթագիրք
 Икона իկօնա Պատկեր սրբի որեւիցէ

10.

Человѣкъ Մ ա ռ զ:

Отець օտեց Հայր	Своякъ սփօեակ Քենակալ
Мать մատ Մայր	Родственникъ ազգական
Братъ բրատ Եղբայր	роգսավենիկ
Сестра սեստրա Քոյր	Родители րօդիտելի Ծնողներ
Сынъ սըին Տղա որդի	Крестная мать Կնքամայր
Дочь դօչ Դուստր	կրեստնաեա մատ
Внукъ Թոռնիկ աղա	Крестный отецъ Կնքահայր
վնուկ	կրեստների օտեց
Внучка Թոռնիկ աղջիկ	Тетка Հօրաբույր մօրաքույր
վնուկա	տեգովա
Дядя դեադեա Հօրեղբայր	Свекровь սվեկրօվ Ակեաուր
Двоюродный братъ Հօրեղբոր	Шуринъ շուրին Աներօջ որդի
դփօրուրօղնրի բրատ	որդի Դитя դիտեա երեխայ
Двоюродная сестра Հօրեղբոր	Падчерица Խորթ աղջիկ
դփօրուրօղնաեա սեստրա քոյր	պաղչերիցա

Племяникъ եղբոր որդի աղա	Старикъ ստարիկ Ծեր
պլէմեանիկ	Старуха ստարուխա Պառաւ
Племяница եղբոր աղջիկ	Другъ դրուդ Քարեկամ
պլէմեանիցա	Тестъ տեստ Աներ
Золовка Տալ	Теща տեօչա Զոքանչ
զօլովկա	Сосѣдъ սօսէդ Հարեան
Дѣдъ գէդ Պապ	Товарищъ տօվարիշ Հնկեր
Бабушка բարուչիա Տատ	Подруга պօդրուդա Հնկերուհի
Зять զեատ փեսայ	Невѣста նեվէստա Հարսնացու
Невѣстка հարս	Наслѣдникъ Ժառանգ
նեվէստկա	նասլէդնիկ
Женихъ ժենիխ Փեսայ	Наслѣдница Ժառանգուհի
Мачиха մաչիխ Խորթ մայր	նասլէդնիցա
Мужчина մուժչինա Այր	Вдова վդօվա Այրի
Женщина ժենչինա Կին	Мужъ մուժ Այր
Ребенокъ ըրեւօնօկ երեխայ	Жена ժենա Ամուսին
Дѣвочка դէվօչկա Աղջիկ	Деверъ դեվէր Տեգր
Сирота սիրօտա Որր	Знакомый զնակօժի Ծանօթ
Крестникъ կրեստնիկ Սանիկ	Родственница Ազգականուհի
Крестница կրեստնիցա Աղջիկ	րօգսավենիցա

Части челоуѣческаго тѣла Մարդու մարմնի անդամները:

11.

Тѣло Մարմին	Ноги Ոտներ
Голова Գլուխ	Животъ Փոր
Волось Մազ	Желудокъ Ստամոքս
Лицо Երես	Сердце Սիրտ
Лобъ ձակատ	Соска Ծիծ, ստինք
Глаза Աչքեր	Легкое Խոք

Носъ Բիթ	Печень Լեարդ
Ноздры Ռնդունք	Почки Երիկամունք
Губы Ջրթունքներ	Кишка Աղիք
Ротъ Բերան	Желчь Լեղի
Зубы Ատամներ	Кожа Կաշի
Десны Լինդերք	Кость Ոսկոր
Языкъ Լեզու	Кровь Արիւն
Усы Ընչացք, բելսեր	Жила Երակ
Брови Յոնքեր	Слюна Թուք
Подбородокъ Կզակ	Слеза Արտասուք
Борода Մորուք	Потъ Քրահնք
Гортанъ Կոկորդ	Мозгъ Ուղեղ
Рѣсницы Թերթերունքներ	Грудъ Գուրծք
Щеки Թշեր ալտեր	Кулакъ Բռունցք
Уши Ականջներ	Горсть Բռուն
Шея Պարանոց	Ладонь Չեռի ափ
Затылокъ Ծոծրակ	Небо Քիմք
Плечо Ու	Колѣно Ծունկ
Спина Մէջք	Погти Եղունկներ
Хребетъ Ողնաշար	Ляшка Աղդ
Бокъ Կողք	Бедро Աղդր
Руки Չեռեր	Локоть Արմունկն
Пальцы Մատներ	

12.

Душевные и чувственные способности человека.

Մարդու հոգեկան և զգայարական ընդունակությունները:

Душа Հոգի	Воля Կամք
Память Յիշողություն	Терпѣніе Համբերություն
Мысль Միտք	Повиновение Հնազանդություն
Дружба Բարեկամություն	Покорность Խոնարհություն

Вражда Թշամություն	Скромность Համեցտություն
Любовь Սէր	Благодарность Երախտագիտություն
Ненависть Ատելություն	Страдание Չարչարանք
Зависть Նախանձ	Сожаление Կարեկցություն
Желаніе Ցանկություն	Порокъ Ցանցանք
Радость Ուրախություն	Гордость Հպարտություն
Печаль Տխրություն	Страхъ Երկիւղ
Счастіе Բաղդ	Гнѣвъ Բարկություն
Несчастіе Ամբախտություն	Мшчение Վրեժխնդրություն
Разумъ Բանականություն	Глупость Յիմարություն

13.

Чувство Չգայարանք:

Зрѣніе Տեսողություն	Вкусъ Ճաշակ
Слухъ Հոտողություն	Осязание Շոշափումն
Обоняніе Հոտառություն	

14.

Недостатки тѣла Մարմնի պակասությունները:

Слѣпой Կույր	Блѣдный Գունաթափ
Глухой Խուլ	Сухощавый Նիհար
Нѣмой Համր	айка Թլփառ
Горбатый Սապատալոր	Близорукий Կարճատես
Хромой Կաղ	Косой Չիլ

15.

Болѣзни Հիւանդություններ:

Корь Կարմրուկ	Чохотка Թքաղտ
Оспа Ծաղիկ	Зубная боль Ատամնացալ

Рана Վերք	Головная боль Գլխացաւ
Насморкъ Հարբուխ	Голодь Քաղծ (սով)
Лихорадка Տենդ	Жажда Ծարաւ
Горячка Զերւ	Икота Զկրտումն
Опухоль Առուցք	Чиханіе Փռտալն
Бородавка Կոծոծ	Запоръ Որովայնակապութիւն
Холера Խօլերա	Панось Որովայնակութիւն
Чума Ժանտախտ	Смерть Մահ

16.

Домъ и необходимые предметы въ хозяйствѣ.

Տունը եւ տնային անհրաժեշտ առարկաները:

Домъ Տուն	Умывальникъ Հուացարան
Заборъ Պատնեշ	Лампа Համփար
Дворъ Բաղ	Фотогенъ Նէվթ
Стѣна Պատ	Пламя Բոց
Окно Պատուհան	Дымъ Ծուխ
Крыша Կտուր	Уголь Ածուխ
Лѣстница Սանդուխտ	Зола Մոխիր
Комната Սենեակ	Дрова Փայտ
Передняя Նախասենեակ	Свѣча Մոմ
Зала Դահլիճ	Подсвѣчникъ Մոմակալ
Гостинная Հիւրանոց	Щипцы Ունեւիթք
Столовая Սեղանատուն	Фонарь Հապտեր
Спальня Ննջարան	Коверъ Դորդ
Погребъ Նկուղ	Тюфякъ Ներքեակ
Конюшня Ախոռ	Постель Անկողին
Дверь Դուռ	Одѣяло Վերմակ
Замокъ Կոխպէկ	Простыня Սաւան
Ключъ Բանալիք	Подушка Բարձ
Печь Վառարան	Полотенце Երեսարբիչ

Каминь Բուխար	Скатерть Սփռոց
Потолокъ Առաստաղ	Салфетка Անձեռնոցիկ
Доска Տախտակ	Ножницы Մկրատ
Шкафъ Պահարան	Иголка Ասեղ
Сундукъ Արկղ	Булавка Քորոց
Столъ Սեղան	Нитка Թել
Зеркало Հայելի	Веревка Պարան, թուղ
Котель Կաթալ	Вата Բամբակ
Обой Պատառ	Шерсть Բուրթ
Стулъ Աթոռ	Шелкъ Մետաքս
Кресло Բազկաթոռ	Топоръ Կացին
Стѣнные часы Պատի Ժա-	Пыла Սղոց
мացոյց	Лопатка Բահ
Кровать Մահճակալ	Гвоздь Մեխ
Колокольчикъ Զանգակ	Молотокъ Մուրճ
Бочка Տակառ	Мячикъ Գնդակ
Ведро Դոշ	Кольцо Մատանի
Горшокъ Գճուճ	Печать Կնիք
Кофейникъ Սրճաման	Сургучъ Կնքամոմ
Чайникъ Թէյաման	Бумага Թուղթ
Сливочникъ Սերաման	Карандашъ Մատիտ
Сахарница Զաքարաման	Перо Դրչածալր
Чашка Բաժակ	Ручка Դրչակոթ
Блюдо Կիսէ փորրիկ	Чернило Թանաք
Ложка Դդալ	Чернильница Թանաքաման
Ножъ Դանակ	Вѣникъ Աւել
Вилка Պատառաբաղ	Посуда Աման
Тарелка Տարելիկ	Мыло Սապոն
Стаканъ Բաժակ	Синка Հեղակ
Рюмка Ըմպանակ	Молочникъ Կաթնաման
Графинъ Զիշ	Горчицница Մանանեխիաման
Бутылка Զիշ	Солонка Աղաման

Пробка խցան Поднось Մատուցարան
 Пробочник խցահան
 Головная щетка Գլխի խա- Թաշ Տաշա
 զանակ
 Половая щетка Յատկախա- Ընթաշ Ենթաշ
 զանակ Кисть Վրճին
 Проволока Լար, մալթուլ Чайная ложка Թէշի դդալ
 Ступка Թակ Фитиль Պատրոշգ
 Сито Մաղ Кувшин Կուժ
 Бурдюк Տկճոր Самовар Ինքնահո
 Труба Խողովակ Воронка Յագառ
 Корыто Տաշտակ Лейка Աման պարտեղ ջրելու
 Ледник Սառուցաման

17.

Одежда

Հագուստներ:

Платье Հագուստ Носки Գուլպա
 Сюртук Սերտուկ Фуражки Գլխարկ
 Брюк Վարդիկ Сапоги Կոշիկներ
 Жилет Ժիլէտ Галоши Կրկնակոշիկ
 Шляпа Գլխարկ Башлык Բաշլուխ
 Пальто Վերարկուք Перчатка Չեռնոցներ
 Карман Գրպան Фартук Գոգնոց
 Воротник Օձիք Пояс Գոտիկ
 Рубашка Հագիկ Платок Թաշկինակ

18.

Пища

Կերակուրներ:

Завтрак Նախաճաշիկ Яйцо Չու
 Обѣд ճաշ Яичница Չուածեղ
 Ужин Ընթրիք Бѣлогъ Սպիտակուց

Желтокъ Դեղնուց Масло Եղ
 Супъ Արգանակ Кислое молоко Մածուկ
 Бульонъ Արգանակ Свѣжее масло Կարաբ իւղ
 Соусъ Սոուս զառւրմա Постное масло Չէթ
 Мясо Միս Сливка Սեր
 Говядина (Կովի) տավարի միս Молоко Կաթ
 Баранина Ուխարի միս Тѣсто Խմոր
 Телятина Հորթի միս Пирогъ Կարկանդակ
 Свинина Խոզի միս Мука Ալիւր
 Курятина Հաւի միս Каша Կերակուր ինչ
 Дичина Որսի միս Салатъ Սալաթ
 Жаркое Խորոված տապակած Բոբъ Բակլա
 միս
 Хлѣбъ Հաց Фасоль Լոբի
 Корка Կեղեւ, կճեպ Капуста Կաղամբ
 Котлетъ Կատլէտ փաղկիտ Соль Աղ
 Жиръ ճարպ Картофель Գետնախնձոր
 Лукъ Սոխ Редискъ Մա՛ր բողկ
 Чеснокъ Սխառր Хлѣбсоль Աղուհաց
 Сыр. Պանիր Рись Բրինձ
 Икра Չուղալ (խաւիար) Сухари Պակսիմատ
 Сахаръ Շաքար Сосиска Երիշկ նուրբ
 Варенье Մուրաբայ Пишликъ Խորոված
 Маслина Չիթապատուղ Пловъ Փլաւ
 Горохъ Սիսեռ Горчица Մանանեխ
 Перец Պղպեղ Петрушка Կանաչեղ ինչ
 Шафранъ Շաֆրան Грибы Սունկ
 Медъ Մեղր Яблоко Խնձոր
 Буракъ Ճակնդեղ Груша Տանձ
 Помадоръ Պամադոր Сливы Շիր

19.

Напитки

Խմիչքներ:

Вода Ջուր

Чай Թէյ

Вино Գինի

Кофе Սուրճ

Водка Արաղ (օղի)

Шоколадъ Շոկոլադ

Пиво Գարեջուր

Уксусъ Քացախ

20.

Плоды и деревья

Պտուղներ եւ ծառեր:

Виноградъ Խաղող

Кизель Հոն

Яблоко Խնձոր

Персикъ Դեղձ

Груша Տանձ

Абрикосъ Ծիրան

Лѣсная груша Անտառային

Слива Շլոր

տանձ

Дыня Սերի

Черешня Բալի

Черносливъ Շլորի տեսակին

Вишня Կեռաս

Айва Սերկեհի

Инжиръ Թուզ

Шипка Սօճու պտուղ

Гранатъ Նուռն

Арбузъ Չմերուկ

Лимонъ Կիտրոն

Огурецъ Վարունգ

Апельсинъ Նարինջ

Изюмъ Քիշմիշ

Орѣхъ Ընկոյզ

Ежевика Մոր

Мелкій орѣхъ Թխիլ

Малина Մուրի

Миндаль Նուշ

Земляника Ելակ

Каштанъ Շագանակ

Фисташка Փստուղ

Тута Թուխ

Пшеница Յորեն

Садъ Պարտեզ

Овесъ Վարսակ

Лѣсъ Անտառ

Ячмень Գարի

Дерево Ծառ

Гречиха Յորեն սև խրվուկ

Плодь Պտուղ

Гвоздика Միխակ

Фрукты Մրգեր

Ольха Հաստինի

Нива Արտ

Сосна Եղենի

Лоза Ողկոյզ

Ель Սոճի

Черешневое дерево Բալի

Чинарь Սօսի

ճառ

Кукурузъ Սիմիւտր

Вишневое дерево Կեռասենի

Сѣно Չոր խոտ

Тутовое дерево Թխենի

Кустъ Թուխ

Орѣховое дерево Ընկուզենի

Листья Տերկենի

Роза Վարդ

Зерно Հասիկ

Фіалка Մանուշակ

Корень Արմատ

Береза Թխթենի

Вѣтка Ճիւղ

Дубъ Կաղնի

Вербա Ուռենի

Подсолнечникъ Արևածաղիկ

Трава Խոտ

Тюльпанъ Կակաշ

21.

Օ разныхъ должностяхъ и ремеслахъ Չանազան պաշտօնների եւ արուեստների մասին:

Губернаторъ Նահանգապետ Лакей Պաշտակ

Полиціѣмейстеръ Քաղաքապետ Поваръ Խոհարար

Шапочникъ Գլխակագործ

Приставъ Ոստիկանապետ

Хлебопекъ Հացթուխ

Слѣдователь Քննիչ, Հետևող

Писаръ Գրագիր

Секретаръ Ատենապետ

Учитель Ուսուցիչ

Писецъ Գրող

Ученикъ Աշակերտ

Князь Իշխան

Булочникъ Հացավաճառ

Княгиня Իշխանակին

Мясникъ Մսագործ

Княжна Իշխանագուստր

Рыбакъ Չկնորս

Дворянинъ Ազնուական

Купецъ Վաճառական

Дворянка Կին ազնուական

Горшечникъ Կուժավաճառ

Священникъ Քահանայ

Обойщикъ Պատառ կպցնող

Врачъ Բժիշկ	Садовникъ Պարտեզպան
Помощникъ Օգնական	Сапожникъ Կոշկակար
Бухгалтеръ Հաշուապահ	Портной Դերձակ
Кассиръ Գանձապետ	Пастухъ Հովիտ
Кассирша Գանձապետուհի	Крестьянинъ Գիւղացի
Приказчикъ Գործակատար	Мельникъ Ջրաղացպան
Хозяинъ Տէր	Охотникъ Որսորդ
Книгопродавецъ Գրափառ	Стекольщикъ Ապակադործ
Типографщикъ Տպարանատէր	Переpletчикъ Կազմարար
Часовщикъ Ժամադործ	Водовозъ Ջրկիր
Золотарь Ոսկերիչ	Ремесленникъ Արհեստավոր
Красильщикъ Ներկող	Швея Կարող
Кузнецъ Դարբին	Кормилица Ծծմայր
Столяръ Հրուս	Няня Դայակ
Каменщикъ Որմնադիր	Прачка Լուացարար

22.

Ուրիշ Մասեր

Русскій Ռուս	Австралија Աւստրալիա
Россія Ռուսաստան	Персія Պարսկաստան
Нѣмецъ Գերմանացի	Персіаниնъ Պարսիկ
Германія Գերմանիա	Грузинъ Վրացի
Англичанинъ Անգլիացի	Грузія Վրաստան
Англія Անգլիա	Апхазецъ Ափխազեցի
Французъ Ֆրանսեացի	Армянинъ Հայ
Франція Ֆրանսիա	Арменія Հայաստան
Китаецъ Չինացի	Татаринъ Թուրք
Китай Չինաստան	Полякъ Լեհ
Грекъ Յուն	Еврей Հրեայ
Греція Յունաստան	Легзинъ Լեզգի
Турокъ Թուրք, տուհիկ	Европеецъ Եվրոպացի

Турція Տաճկաստան	Азіатецъ Ասեացի
Европа Եվրոպա	Африканецъ Աֆրիկացի
Азія Ասիա	Американецъ Ամերիկացի
Африка Աֆրիկա	Гуріецъ Գուրիացի
Америка Ամերիկա	Имеретинъ Իմերեկ

23.

Драгоценные камни и металлы

Алмазъ Աղաճանդ	Квасцы Պաղլեղ, շիբ
Бриліантъ Գոհար	Мѣль Կաւիճ
Изумрудъ Հուժրուխտ	Стекло Ապակի
Янтарь Սաթ	Золото Ոսկի
Камень Գար	Серебро Արծաթ
Извѣсть Կիր	Свинецъ Արճիճ
Жельзо երկաթ	Мѣдь Պղինձ
Чугунъ Չուգուն	Олово Անագ, կլէկ
Сталь Պողպատ	Сѣра Ծծուժ
Песокъ Աւազ	Цинкъ Յինկ
Глина Կաւ	Кирпичъ Աղիւս

24.

Животныя

Корова Կով	Левъ Առիւծ
Теленокъ Հորթ	Тигръ Վազր
Быкъ Եղ	Лиса Աղուէս
Баранъ Ուխար	Заяцъ Նապաստակ
Барашка Գաւ	Слонъ Փիղ
Буйволъ Դոմէշ	Медвѣдь Արջ

Коза Այծ	Волкъ Գայլ
Лошадь Զի	Обезьяна Կապիկ
Осель Էշ	Кротъ Խլուրդ
Свинья Խոզ	Бѣлка Սկիւռ
Поросенокъ Խոզի ձագ	Летучая мышь Զղջիկն
Верблюды Ուղղ	Носорогъ Ռենգեղուր
Собака Ծուկ	Рогъ Եղջուր
Кошка Կատու	Шкура Կաշի, յորթի
Олень Եղջերու	Копыто Սմբակ

25.

Птицы Թռչուններ.

Пѣтухъ Աքաղաղ	Воробей Զնճղուկ
Курица Հաւ	Соловей Սոխակ
Цыпленокъ Վառիկ	Канарейка Դեղձանիկ
Утка Բաղ	Ласточка Ծիծեռնակ
Индѣйка Հնդուհաւ	Журавль Արագիւ
Фазанъ Փասիան	Орелъ Արծիւ
Голубь Աղանի	Коршунъ Յին
Дроздъ Դորդիկ	Жавронокъ Արտոյա
Павлинъ Սիրամարգ	Скворецъ Աւորեակ
Кукушка Կկու	Филинъ Բու
Ворона Ագուաւ	Попугай Թուխակ
Страусъ Զալլաւ	Ястребъ Բաղէ
Аистъ Արագիւ	Сорока Կաշաղակ
Чижъ Դեղձանիկ	Соколы Բաղէ
Галка Ագուաւ	Клювы Կառուց
Чайка Զկնկու	Клыки Ժանիքներ
Гусь Սագ	Лебедь Կարագ

26.

Рыбы Զկներ.

Осетрь Թասափ	Севруга Զուխի
Китъ Կետ	Лосось Օրագու
Сельдь Փայլունկ	Сомъ Լօքոյ
Щука Գալլաձուկ	Шамай Արքայաձուկն
Карась Զուկ ինչ	Окунъ Պերկէ
Фарель Գեղարքունի	Сазанъ Սագան
Стерлядь Զուբայ	Чешуя Թեփ ձկանց

27.

Пресмыкающіяся и насѣкомыя Սողուններ եւ զնոռններ.

Змѣя Օձ	Моль Յէց
Лягушка Դորա	Сверчекъ Ծկրիփ
Крокодилъ Կօկորդիլոս	Муравей Մըջիւն
Черепаха Կաւա	Блошь Բաղիւնջ
Ящерица Մողէս	Блоха Լու
Муха Ճանճ	Ракъ Խեցգետին
Пчела Մեղու	Шелковичный червь Շերավ
Бабочка Թիթեւ	Пиявка Տղրուկ
Комаръ Մոծակ	Паукъ Սարգ
Саранча Մորեխ	Скарпionъ Կարիճ

28.

Учебныя вещи и предметы Դասական պիտոյքներ եւ անարկաններ.

Книга Դիրք	Исторія Պատմութիւն
Тетрадь Տետրակ	Грамматика Քերականութիւն

Карандашъ Գատիա	Русский языкъ Ռուսաց լեզու
Ручка Գրչափթ	Арифметика Թուաբանութիւն
Перо Գրչածար	Урокъ Դաս
Чернила Թանաք	Сказка Հեքեաթ
Чернильница Թանաքաման	Описание նկարչութիւն
Бумага Թուղթ	Разсказъ Պատմութիւն
Почтовая бумага Փոստի Թուղթ	
Пишчая бумага Գրելու Թուղթ	
Аберточная бумага Փաթաթելու Թուղթ	
Листъ Թերթ	Вопросъ Հարց
Стопа Օղմայ	Отвѣтъ Պատասխան
Дестъ Դեսա	Прошение Խնդիր
Страница Երես	Заявление Յայտնումն
Строка Տող	Довѣренность Յանձարարութիւն
Письмо նամակ	Копія Պատճեն, օրինակ
Классъ Դասատուն	Училище Աստիճարան
Переводъ Թարգմանութիւն	Краска ներկ
Переводчикъ Թարգմանող	Сургучъ Կնքամոմ
Сочинение Բանաստեղծութիւն	Печать Կնիք
Рѣчь ճառ	Кисть Վրձին
Писаніе Գրութիւն	Линейка Քանոն
Законъ Օրէնք	Линія Գիծ
Расписка Ընդօրինակ, տոմսակ	Перочинный ножъ Գրչահատ
Записка Օրագիր	Переплеть Կազմ
Библиотека Գրադարան	Обвертка Փաթեթ

29.

Земледѣліе Երկրագործութիւն.

Семя Սերմ	Плугъ Արօր
Зерно Հատիկ	Топоръ Կազին

Коса Մանգաղ	Грязь Յել
Пахать Վարել	Грабли Տրմուխ
Сѣять Յանել	Виль երկժանի
Поливать Ջրել	Гумно Կալ
Серпъ Գերանդի	Заступъ Թի
Жать Հնձել	Хижина Խրճիթ
Молотить Ծեծել	Хлѣвъ Ամբար
Работать Բանել	Поле Դաշտ
Работникъ Բանուոր	Нива Արտ
Деревня Գիւղ	Снопъ Խուրձ

30.

Государство Տերութիւն	Углубление Ընկզմելն
Граница Սահման	Долина Հովիտ
Равнина Հարթութիւն	Тропинка Շաւիղ
Степь Այապատ	Дорога Ճանապարհ
Возвышенность Բարձրութիւն	Мѣстечко Տեղ
Холмъ Բլուր	Площадь Հրապարակ
Спускъ Իջումն	Улица Փողոց
Подъемъ Դարիվեր	Башня Աշտարակ
Ущелье Կերճ	Желѣзная дорога երկաթուղի
Оврагъ Զոր	Тротуаръ Ճեմելիք
Скала Ժայռ	Бульваръ Ճեմելիք
Берегъ Ափ եղերք	Крѣпость Բերդ, (ամրոց)
Городъ Քաղաք	Тюрьма Բերդ
Деревня Գիւղ	Казарма Զօրանոց
Дворецъ Պալատ	Мостъ Կամուրջ
Здание Շինութիւն	Баня Բաղանիք
Больница Հիւանդանոց	

Аптека Դեղատուն Բазаръ Շուկայ
 Лечебница Հիւանդանոց Լавка Խանութ
 Гостинница Հիւանոց Мастерская Արհեստանոց

31.

Ц в ѣ т а Գոյներ:

Бѣлый Սպիտակ	Малиновый Մորադոյն
Черный Սև	Пунцовый Բաց կարմրագոյն
Красный Կարմիր	Розовый Վարդագոյն
Желтый Դեղին	Радужный Ծիածանագոյն
Зеленый Կանաչ	Лиловый Բաց մանրշակագոյն
Свѣтлозеленый Բացկանաչագոյն	Фиолетовый Մանրշակագոյն
Темнозеленый Մուգ կանաչագոյն	Сѣрый Մոխրագոյն
Синій Կապոյտ	Оранжевый Նարնջագոյն
Голубой Երկնագոյն	Каштановый Ծաղանակագոյն
	Разноцвѣтный Գոյնզգոյն
	Померанцевый Նարնջագոյն

32.

Хорошій, ая, ое Լաւ	Верхній, ая, ее Վերին
Плохой, ая, ое Վատ	Нижній, ая, ее Ստորին
Добрый, ая, ое Բարի	Старшій, ая, ее Մեծ, անդրանիկ
Злой, ая, ое Զար	Младшій, ая, ее Փոքր, կրտսեր
Большой, ая, ое Մեծ	Трудолюбивый, ая, ое Զանաւեր
Маленькій, ая, ое Փոքր	Лѣтний, ая, ое Ծալ
Высокій, ая, ое Բարձր	Счастливый, ая, ое Բաղդաւոր
Низкій, ая, ое Զածր	Несчастный, ая, ое Անբաղդ
Длинный, ая, ое Երկար	Широкий, ая, ое Լայն

Короткій, ая, ое Կարճ	Узкій, ая, ое Նեղ
Веселый, ая, ое Ուրախ	Дорогой, ая, ое Թանկագին
Скучный, ая, ое Տխուր	Дешевый, ая, ое Աժան
Глубокий, ая, ое Խոր	Новый, ая, ое Նոր
Ветхій, ая, ое Հին	Старый, ая, ое Հին
Ровный, ая, ое Ուղիղ	Домашній, ая, ое Տնային
Кривой, ая, ое Ծուռ	Дикій, ая, ое Վայրենի
Вкусный, ая, ое Համեղքաղք	Умный, ая, ое Խելօր
Горкій, ая, ое Դառն	Глупый, ая, ое Յիմար
Богатый, ая, ое Հարուստ	Сырой, ая, ое Թաց, խոնավ
Бѣдный, ая, ое Աղքատ	Сухой, ая, ое Զոր
Теплый, ая, ое Տաք	Мягкій, ая, ое Փափուկ
Холодный, ая, ое Սառն	Твердый, ая, ое Կոշտ
Лѣтній, ая, ее Ամառային	Կրճիկ, ая, ое Թունդ
Зимній, ая, ее Զմեռային	Слабый, ая, ое Թույլ
Свѣжій, ая, ее Թարփ	Дурной, ая, ое Վատ
Сладкій, ая, ое Քաղք	Хищный, ая, ое Գիշակեր
Зеленый, ая, ое Կանաչ	Хитрый, ая, ое Խորամանկ
Прилежный, ая, ее Աշխատասէր	Молодой, ая, ое Մատաղ

Горячій, ая, ое Տաք	Сушеный, ая, ое Զորացած
Крайный, ая, ое Վերջական	Гнилой, ая, ое Փթած
Дѣтскій, ая, ое Մանկական	Семейный, ая, ое Ընտանեկան

Казенный, ая, ое Արքունական	Полный, ая, ое Լիքք
Дворянскій, ая, ое Ազնուական	Пустой, ая, ое Դատարկ
Городской, ая, оե Քաղաքային	Выпеченный, ая, оե Թխած
Крестьянскій, ая, ое Գիւղական	Варенный, ая, оե Եփած
Мужскій, ая, ое Մարդկային	Мѣстный, ая, оե Տեղական
Женскій, ая, ое Կանաչի	Заграничный, ая, оե Արտասահմանի

Золотой, ая, ое Ոսկեայ, Россійскій, ая, ое Ռուսաս-
 Серебряный, ая, ое Արծա- Англіійскій, ая, ое Անգղիա-
 թեայ կան
 Мѣдный, ая, ое Պղնձեայ, Морской, ая, ое Ծովային
 Желѣзный, ая, ое Երկաթեայ, Сухопутный, ая, ое Յամա-
 քային
 Каменный, ая, ое Քարէ, Толстый, ая, ое Հաստ
 Деревянный, ая, ое Փայտէ, Тонкій, ая, ое Բարակ:

33.

О р у ж і е Հ է Ն Բ Ե Ր:

Пушка Թնդանոթ	Шашка Թուր
Ружье Հրացան	Кинжалъ Խէնչալ
Револьверъ Ատրճանակ	Ножъ Դանակ
Штыкъ Սուրին	Сабля Սուր
Пуля Գնդակ	Щитъ Վահան
Порохъ Վառոդ	Копье Նիղակ

Общеупотребительные глаголы въ русскомъ языкѣ.

Ամենաորոշմանիւն քայնք ուսաց լեզուի մէջ:

Благодарить Շնորհակալ լիսել	Брось Չգիր
Благодарю Շնորհակալ եմ	Гладить Հարթել
Брать Վերցնել	Глажу Հարթում եմ
Беру Վերցնում եմ	Глади Հարթիր
Бери Վերառ	Гулять Զրօնել
Бросать Չգել	Гуляю Զրօնում եմ
Бросаю Չգում եմ	Есть Կայ
Бѣгать Վազիլ	Жить Ապրել
Бѣгаю Վազում եմ	Живу Ապրում եմ
Бѣги Վազիր	Живи Ապրիր
Вѣрить Հաւատալ	Желать Յանկալ
Вѣрю Հաւատում եմ	Желаю Յանկանում եմ
Вставать Կանգնել	Зажигать Վառել
Встаю Կանգնում եմ	Зажигаю Վառում եմ
Вставай Կանգնիր	Зажигай Վառիր
Выбирать Ընտրել	Закрывать ծածկել
Выбираю Ընտրում եմ	Закрываю Ծածկում եմ
Выбирай Ընտրիր	Закрывай Ծածկիր
Варить Եփել	Знать Գիտենալ
Варю Եփում եմ	Знаю Գիտում եմ
Вытирать Սրբել	Знай Գիտցիր
Вытираю Սրբում եմ	Заплатить Վճառել
Вытирай Սրբիր	Заплачу Վճառում եմ
Взять Վերցնել	Заплати Վճառիր:

Возьми Վերառ	Забывать Մոռանալ
Выливать Դուրս Թափել	Забываю Մոռանում եմ
Выливаю Դուրս եմ Թափում	Завязать Կապել
Выливай Դուրս Թափիր	Затворить Փակել
Бить Ծեծել	Защищать Պաշտպանել
Бью Ծեծում եմ	Играть Խաղալ
Бей Ծեծիր	Играю Խաղում եմ
Бороться Կռուել	Играй Խաղ արա
Бояться Վախենալ	Искать Փնտռել, որոնել
Боюсь Վախենում եմ	Ищу Որոնում եմ
Бойся Վախեցիր	Ищи Որոնիր
Выгонять Դուրս անել	Итти Գնալ
Выгоняю Դուրս եմ անում	Иду Գնում եմ
Выгоняй Դուրս արա	Иди Գնա
Говорить Ասել	Кушать Ուտել
Говорю Ասում եմ	Кушаю Ուտում եմ
Говори Ասիր	Кушай Կեր
Горѣть Այրուել	Кричать Աղաղակել
Горить Այրում է	Кричу Աղաղակում եմ
Дѣлать Շինել	Кричи Աղաղակիր
Дѣлаю Շինում եմ	Кончать Վերջացնել
Дѣлай Շինիր	Кончаю Վերջացնում եմ
Держать Բռնել	Кончай Վերջացրու
Держу Բռնում եմ	Купить Գնել, առնել
Держи Բռնիր	Куплю Կառնեմ
Давай Տուր	Купи Առ
Давать Տալ	Купаться Լողանալ
Даю Տալիս եմ	Купаюсь Լողանում եմ
Дай Տուր	Купайся Լողացիր
Думать Մտածել	Кроить Չուել
Думаю Մտածում եմ	Крою Չում եմ

Думай Մտածիր	Косить Հնձել
Доносить Յայտնել	Куси Կծիր
Дonoшy Յայտնում եմ	Красть Գողանալ
Догнать Հասնել	Краснѣть Կարմրել
Любить Սիրել	Отдать Տալ
Люблю Սիրում եմ	Отдаю Տալիս եմ
Лежать Պառկել	Отдай Տուր
Лежу Պառկած եմ	Открывать Բացել
Лежитъ Պառկած է	Открываю Բացում եմ
Ложиться Պառկել	Открывай Բացիր
Ложусь Պառկում եմ	Открыть Բաց անել
Ложится Պառկում է	Открою Կը բացանեմ
Мыть Լուանալ	Открой Բացարա
Мою Լուանում եմ	Отдѣваться Հագցնել
Мѣнять Փոխել	Отдѣвать Հագնել
Мѣрить Չափել	Отдѣвайся Հագնուիր
Мѣрю Չափում եմ	Опорожнять Դարգակել
Начинать Սկսել	Опорожняю Դարգակում եմ
Начинаю Սկսում եմ	Опорожняяй Դարգակիր
Начинай Սկսիր	Обѣдать Ճաշել
Находить Գտնել	Обѣдаю Ճաշում եմ
Нахожу Գտնում եմ	Обѣдай Ճաշիր
Находи Գտիր	Оставлять Թողնել
Наливать Ածել	Оставляю Թողնում եմ
Наливаю Ածում եմ	Оставь Թող
Наливай Ածիր	Отнять Խլել
Нести Տանել	Отнимаю Խլում եմ
Несу Տանում եմ	Отними Խլիր
Нести Տար	Писать Գրել
Наполнять Լրցնել	Пишу Գրում եմ
Наполняю Լրցնում եմ	Пиши Գրիր

Наполняй Լըցրու	Пить Խմել
Надѣвать Հագցնել	Пью Խմում եմ
Надѣваю Հագցնում եմ	Пей Խմիր
Надѣвай Հագիր	Покупать Առնել
Наказать Պատժել	Покупаю Առնում եմ
Покупай Առ գնիր	Посылать Ուղարկել
Продавать Ծախել	Посылаю Ուղարկում եմ
Продаю Ծախում եմ	Посылай Ուղարկիր
Продай Ծախիր	Понимать Հասկանալ
Перемѣнить Փոխել	Понимаю Հասկանում եմ
Перемѣняю Փոխում եմ	Понимай Հասկացիր
Перемѣни Փոխիր	Пугать Վախեցնել
Платить Վճարել	Пугаю Վախեցնում եմ
Просить Խնդրել	Пугай Վախեցրու
Прошу Խնդրում եմ	Пѣчь Թխել
Проси Խնդրիր	Пеку Թխում եմ
Передать Ձեռքից ձեռք անցնել	Пеки Թխիր
Передаю Ձեռքից ձեռք տալ	Поливать Ջրել
Передай Ձեռքից ձեռք տալ	Поливаю Ջրում եմ
Приходить Գալ	Поливай Ջրիր
Приходи Արի	Печатать Տպել
Прихожу Գալիս եմ	Печатаю Տպում եմ
Получать Ստանալ	Плакать Լաց լինել
Получу Կստանամ	Плачу Լաց եմ լինում
Получай Ստացիր	Показать Ցոյց տալ
Позволяю Թոյլ եմ տալիս	Покажи Ցոյց տուր
Позволять Թոյլադրել	Покажу Ցոյց կը տամ
Позволь Թոյլ տուր	Послушать Լսել
Подметать Աւել	Послушаю Գը լսեմ
Подметаю Աւում եմ	Послушай Լսիր
Приготовлять Պատրաստել	Пахать Վարել

Приготовляю Պատրաստում եմ	Пашу Վարում եմ
Прибавлять Աւելացնել	Подарить Ընծայել
Прибавляю Աւելացնում եմ	Подари Ընծայիր
Прибавляй Աւելացրու	Прощать Ներել
Принести Բերել	Путешествовать Ճանապարհորդել
Принеси Բեր	Учить Սովորեցնել
Радоваться Ուրախանալ	Учу Սովորեցնում եմ
Радуюсь Ուրախանում եմ	Учи Սովորեցրու
Радуйся Ուրախացիր	Украшать Չարդարել
Рубить Տաշել ժանրացնել	Употреблять Գործածել
Раздѣваться Հանուել	Ухожу Գնում եմ
Разсказывать Պատմել	Уходить Գնալ
Разбудить Չարթեցնել	Умываться Լուացուել
Развязать Բացել	Умываюсь Լուացում եմ
Раздражать Բարկացնել	Умывайся Լուացուիր
Спать Քնել	Собирать Հաւաքել
Сплю Քնում եմ	Уважать Յարգել
Стучать Ծեծել, բաբախել	Хотѣть Յանկալ
Стучу Ծեծում եմ	Хочу Յանկանում եմ
Садиться Նստել	Ходить Մանդալ
Сажусь Նստում եմ	Хожу Ման եմ գալիս
Строять Ծինել, կառուցանել	Цѣловать Համբուրել
Слышать Լսել	Читать Կարդալ
Слышу Լսում եմ	Читаю Կարդում եմ
Свѣтить Փայլել	Читай Կարդայ
Смотрѣть Տեսնել	Чувствовать Չգալ
Сидѣть Նստել	Чувствую Չգում եմ
Сижу Նստած եմ	Чистить Սրբել
Садись Նստիր	Шить Կարել
Сердиться Բարկանալ	

Смѣяться Միծաղել	Шью Կարում եմ
Спорить Վիճել	Բхать Գնալ ձիակ
Сѣять Ցանել	Бдѣ Գնում եմ
Танцовать Պարել	Бсть Ուտել
Терять Կորցնել	Бмъ Ուտում եմ
Учиться Սովորել	Бздить Գնալ կառքով կամ ձիով
Учусь Սովորում եմ	
Учится Սովորում է	Бда Ուտելն

Русская краткая грамматика

Համառոտ որոշումն քերականության:

ЧАСТИ РЕЧИ

ՄԱՍՈՒՆԷ ԲԱՆԻ

Բոլոր մասունք բաները Ռուսաց լեզուում ինն են:

- 1) Имя существительное Գոյական անուն
- 2) Имя прилагательное Ածական անուն
- 3) Имя числительное Թուական անուն
- 4) Мѣстоименіе Դերանուն
- 5) Глаголь Բայ
- 6) Нарѣчіе Մակբայ
- 7) Предлогъ նախադրութիւն
- 8) Союзъ Զաղկապ
- 9) Междометіе Միջարկութիւն

Գոյական անունները մասին Օбъ именахъ существительныхъ.

Գոյական անունները Ռուսաց լեզուում ինչպէս և Հայոց լեզուում լինում են ա) յատուկ собственные, բ) Հասարակ нарицательныя և գ) Հաւաքական собирательныя. ա) Օր. Тифлисъ, Տփլիս, Баку, Բաքու, Арменакъ, Արմենակ, Николай Նիկողայոս. սրբա բոլորը յատուկ գոյական անուններ են:

բ) Հասարակ գոյական անուններն են օր. домъ տուն, книга գիրք тетрадь տետրակ և այլն:

գ) Հաւաքական գոյական անուններն են օր. лѣсъ անտառ, стадо հօտ, войско զօրք և այլն:

Գոյական անունաց սեռերը Роды именъ существительныхъ.

Ռուսաց լեզուի մէջ կայ երեք սեռ այն է՝

ա) Արական мужскій

բ) Իգական женскій

գ) Չէզոքական средній.

Սեռը իմացում է մարից և վերջաւորութիւնից:

1) Արական սեռը վերջանում է ь, ь, й օր. полъ, конь, чай.

2) Իգական սեռը վերջանում է а, я, ь нога, баня, лошадь.

3) Չէզոքական սեռը վերջանում է о, е, мя օր. яйцо, море, время.

Թիւ եզակի և յօգնակի Число единственное и множественное, թիւը Ռուսաց լեզուի երկուս է այն է՝ եզակի единственное և յօգնակի множественное.

Եզակին ցոյց է տալիս մի առարկայ իսկ յօգնակին երկուս և աւելի առարկաներ:

Ինչպէս ասացինք, Ռուսաց լեզուի մէջ սեռը իմացում է մարից և վերջաւորութիւնից: Առաջին դէպքում իմանալու համար թէ գոյական անունը որ սեռի է պէտք է գնենք առաջից որոշիչ բառը: Արականի համար мой իմ, իգականի համար моя իմ և չէզոքի համար (մօե) мое իմ օր. мой столъ, իմ սեղանը моя книга իմ գիրքը мое перо իմ զըրշածայրը:

Падежи Հոլովներ:

Հոլովները ռուսաց լեզուի եօթն են:

1. Именительный Ուղղական
2. Звательный Կոչական
3. Родительный Սեռական
4. Дательный Տրական
5. Винительный Հայցական
6. Творительный Գործիական
7. Предложный Ներգոյեական:

Սորա պատասխանում են հետեւեալ հարցմունքներին:

Им. зв. кто? ով և что? ինչ

Род. кого? ում և чего? ինչի

Дат. кому? ում և чему? ինչին

Вин. кого? ում և что? ինչ

Твор. кѣмъ? ումիւր և чѣмъ? ինչով

Пред. о комъ? ում մասին և о чемъ? ինչի մասին:

1-ое склонение 1-ին հոլովումն

Мужскій родъ Արական սեռ

Ед. число եզակի թիւ Множ. число Յօգնակի թիւ

Им. зв. столъ սեղան столы սեղաններ

Род. стола սեղանի столовъ սեղանների

Дат. столу սեղանին	столамъ սեղաններին
Вин. столъ սեղան	столы սեղաններ
Тв. столомъ սեղանով	столами սեղաններով
Пр. օ столъ սեղանի մասին	օ столахъ սեղանների մասին:

ԿԱԿՈՒՂ ՀՈՂՈՎՈՒՄՆ:

Мужскій родъ Արական սեռ

Ед. чис. եզ. թիւ Множ. чис. Յոգ. թիւ

Им. зв. звѣрь Գազան	звѣри գազաններ
Р. звѣря գազանի	звѣрей գազանների
Д. звѣрю գազանին	звѣрямъ գազաններին
В. звѣря գազանի	звѣрей գազանների
Т. звѣремъ գազանով	звѣрями գազաններով
П. օ звѣрь գազանի մասին	օ звѣряхъ գազանների մասին:

МУЖСКІЙ РОДЪ ԱՐԱԿԱՆ ՍԵՌ

Ед. число եզակի թիւ Мн. число Յոգնակի թիւ

Им. зв. случай դէպք	случай դէպքեր
Р. случая դէպքի	случаевъ դէպքերի
Д. случаю դէպքին	случаямъ դէպքերին
В. случая դէպքի	случаи դէպքերի
Т. случаемъ դէպքով	случаями դէպքերով
П. օ случаѣ դէպքի մասին	օ случаяхъ դէպքերի մասին:

ЖЕНСКІЙ РОДЪ ԻԳԱԿԱՆ ՍԵՌ

Ед. число եզակի թիւ Мн. число Յոգնակի թիւ

Им. зв. путь. ճանապարհ	пути ճանապարհները
Р. пути ճանապարհի	путей ճանապարհների

Д. пути ճանապարհին	путямъ ճանապարհներին
В. путь ճանապարհ	пути ճանապարհներ
Т. путемъ ճանապարհով	путями ճանապարհներով
П. օ пути ճանապարհի մասին	օ путяхъ ճանապարհների մասին:

2-ое склонение 2-րդ հոլովումն:

ЖЕНСКІЙ РОДЪ ԻԳԱԿԱՆ ՍԵՌ

Ед. число եզակի թիւ Мн. число Յոգնակի թիւ

Им. зв. вода ջուր	воды ջրեր
Р. воды ջրի	водъ ջրերի
Д. водѣ ջրին	водамъ ջրերին
В. вода ջուր	воды ջրեր
Т. водою ջրով	водами ջրերով
П. օ водѣ ջրի մասին	օ водахъ ջրերի մասին:

Ед. число եզակի Мн. число Յոգնակի

Им. зв. пуля գնդակ	пули գնդակներ
Р. пули գնդակի	пулей գնդակների
Д. пулѣ գնդակին	пулямъ գնդակներին
В. пулю գնդակին	пули գնդակներ
Т. пулею գնդակով	пулями գնդակներով
П. օ пулѣ գնդակի մասին	օ пуляхъ գնդակների մասին:

Ед. число եզակի թիւ Мн. число Յոգնակի թիւ

Им. ночь գիշեր	ночи գիշերներ
Р. ночи գիշերի	ночей գիշերների
Д. ночи գիշերին	ночамъ գիշերներին

В. ночь գիշեր	ночи գիշերներ
Т. ночью գիշերով	ночами գիշերներով
П. о ночи գիշերուայ մասին	о ночах գիշերների մասին

Разносклоняемые имена

Անկանոն հոլովում

Им. зв. время ժամանակ	времена ժամանակներ
Р. времени ժամանակի	временъ ժամանակների
Д. времени ժամանակի	временамъ ժամանակներին
В. время ժամանակ	времена ժամանակներ
Т. временемъ ժամանակով	временами ժամանակներով
П. о времени ժամանակի մասին	о временахъ ժամանակների մասին

Средний родъ Զեզդ սեռ

Ед. число

Множ. число

Им. зв. слово խօսք	слова խօսքեր
Род. слова խօսքի	словъ խօսքերի
Дат. слову խօսքին	словамъ խօսքերին
Вин. слово խօսք	слова խօսքեր
Тв. словомъ խօսքով	словами խօսքերով
Пр. о словѣ խօսքի մասին	о словахъ խօսքերի մասին

Средний родъ Զեզդ սեռ

Ед. число եզակի թիւ

Множ. число Յոգնակի թիւ

Им. зв. море ծով	моря ծովեր
Р. моря ծովի	морей ծովերի
Д. морю ծովին	морямъ ծովերին
В. море ծով	моря ծովեր
Т. моремъ ծովով	морями ծովերով
П. о морѣ ծովի մասին	о моряхъ ծովերի մասին

Ед. число եզակի թիւ Множ. число Յոգնակի թիւ

Им. мать մայր	матери մայրեր
Р. матери մոր	матерей մայրերի
Д. матери մոր	матерямъ մայրերին
В. мать մայր	матерей մայրերի
Т. матерью մորով	матерями մայրերով
П. о матери մոր մասին	о матеряхъ մայրերի մասին

СРЕДНИЙ РОДЪ ԶԷԶՈՔ ՍԵՌ

Ед. число եզակի թիւ Множ. число Յոգնակի թիւ

Им. зв. дитя մանուկ	дѣти մանուկներ
Р. дитями մանկան	дѣтей մանուկների
Д. дитяти մանկան	дѣтямъ մանուկներին
В. дитя մանուկ	дѣтей մանուկների
Т. дитятею մանուկով	дѣтьми մանուկներով
П. о дитяти մանկան մասին	о дѣтяхъ մանուկների մասին

Имя прилагательное. Ածական անուն:

Ածական անունը այնպիսի մասունք բանի է որ ցոյց է տալիս առարկայի որպիսութիւնը կամ յատկութիւնը качество или свойство և պատասխանում է հետեւեալ հարց-մունքներին:

Արական սեռ. какой? ինչպէս

Իգական սեռ. какая? ինչպիսի

Զեզդրական սեռ. какое? ինչպիսի

Արական սեռ. каковъ? ինչպիսի

Իգական սեռ. какова? ինչպիսի

Զեղորական սեռ. каково ինչպիսի

Օր. какой? добрый բարի: Злой չար

Какая? добрая բարի Злая չար

Какое? доброе բարի Злое չար

Кокова? добра բարի Зла չար

Каково? добро բարի Зло չար

Ռոսւաց լեզուով ածական անունները լինում են՝

ա) Որականка качественные

բ) Յարարերականка относительные

գ) Ստացականка притяжательные

Твердое окончание Կոշտ վերջաւորութիւն.

Ед. число եզակի թիւ

Муж. родъ. արական սեռ.

Женс. родъ.

Им. зв. богатый հարուստ богатая հարուստ

Р. богатаго հարուստի богатой հարուստի

Д. богатому հարուստին богатой հարուստին

В. богатаго հարուստի богатую հարուստի

Т. богатымъ հարուստով богатой հարուստով

П. о богатомъ հարուստի մասին о богатой հարուստի մասին

Сред. родъ. չեղոր սեռ

Им. зв. богатое հարուստ

Р. богатаго հարուստի

Д. богатому հարուստին

В. богатаго հարուստի

Т. богатымъ հարուստով

П. о богатомъ հարուստի մասին.

Множ. число. Յոգ. թիւ.

Муж. родъ արական սեռ

Жен. родъ. իգական սեռ

Им. зв. богатые հարուստներ богатые հարուստներ

Р. богатыхъ հարուստների богатыхъ հարուստների

Д. богатымъ հարուստներին богатымъ հարուստներին

В. боготыхъ հարուստների боготыхъ հարուստների

Т. богатыми հարուստներով богатыми հարուստներով

П. о богатыхъ հարուստներ- о богатыхъ հարուստ-
րի մասին ների մասին.

Срод. род. Զեղոր սեռ.

Множ. числ.

Им. зв. богатые հարուստներ

Р. богатыхъ հարուստների

Д. богатымъ հարուստներին

В. богатыхъ հարուստներ

Т. богатыми հարուստներով

П. о богатыхъ հարուստների մասին.

Երկու սեռերի համար:

Р. двухъ երկուսի

Т. двумя երկուսով

Д. двумъ երկուսին

П. о двухъ երկուսի մասին.

В. ինչպէս ուղ. անշունչ և

ինչպէս սեռ. շնչաւոր

МЯГКОЕ ОКОНЧАНИЕ ՎԱԿՈՒՂ ՎԵՐՋԱԽՈՐՈՒԹԻՒՆ.

Един. число եղակի թիւ:

Արական

Իգական

Им. зв. синій կապոյտ синяя կապոյտ
 Р. синяго կապոյտի синей կապոյտի
 Д. синему կապոյտին синей կապոյտին
 В. Շնչաւոր ինչպէս սեռական, իսկ անշունչ ինչպէս ուղղական.
 Т. синимъ կապոյտով синею (ей) կապոյտով
 II. о синемъ կապոյտի մասին о синей կապոյտի մասին:

2 է զ " ք

Им. зв. Синее կապոյտ Т. Синимъ կապոյտով
 Р. Синяго կապոյտի II. О синемъ կապոյտի մասին:
 Д. Синему կապոյտին
 В. շնչաւոր ինչպէս սեռական, իսկ անշունչ ինչպէս ուղղական:

МНОЖЕСТВЕННОЕ ЧИСЛО ՅՈՒՆԱԿԻ ԹԻՒ.

Муж. род Արական սեռ Жен. родъ и сред. родъ
 Իգական և չէզոք

Им. зв. синіе կապոյտներ
 Р. синихъ " Синія "
 Д. синимъ " Синихъ "
 В. синихъ ինչ. սեռ. կամ, ուղ. Синимъ "
 Т. синими " Синія "
 II. о синихъ " Синими "
 О синихъ "

Степени сравненія. Համեմատութեան աստիճաններ:

Որական ամական անունները ունին համեմատութեան աստիճաններ, որոնց օգնութեամբ առարկան ուղղակի համեմատուած է ուրիշ յայտնի նման առարկաների հետ, իւր յատկութիւնով:

Համեմատութեան աստիճանները երեք են՝ ա) Դրական — положительная բ) Բաղդադական — сравнительная և գ) գերադրական превосходная.

Ա). Դրական աստիճան — Положительная степень.

Երբոր ամական անունը ցոյց է տալիս առարկայի յատկութիւնը չհամեմատելով նորան ուրիշ առարկաների յատկութեան հետ, այդ դէպքում ամական անունը դրական աստիճանին է պատկանում: Եւ վերջանում է ый, ая, ее, ій, ая, ее, Ор. добрый բարի, добрая բարի, доброе բարի, лѣтній ամառային, лѣтняя ամառային, лѣтнее ամառային:

Բ. Բաղդադական աստիճան Сравнительная степень.

Երբ որ ցանկանում ենք արտայայտել որեւիցէ արարկայի յատկութիւնը համեմատելով նորան ուրիշ առարկաների հետ բարձր է ցածր, լաւ թէ վատ ապա ամական անունը այս դէպքում բաղդադական աստիճանին է պատկանում: Եւ վերջանում է ъе е. Ор. бѣлѣ աւելի սպիտակ, милѣ աւելի գեղեցիկ, шире աւելի լայն: Բաղդադական աստիճանը չէ հոյովում:

Գ. Գերադրական աստիճան Превосходная степень.

Երբոր վերջապէս կամենում ենք որոշել որեւէ առարկայի յատկութիւնը բարձրութիւնը բարձր է թէ ցածր միւս

նման առարկաների յատկութիւնից այդ դէպքում ածական անունը գերադրական աստիճանին է պատկանում:

Գերադրական աստիճանը ռուսաց լեզուում լինում է պարզ և բաղադրեալ:

1. Պարզ գերադրական աստիճանը վերջանում է:

Արականի ֆիшій, айшій, шій.

Իգականի ֆйшая, айшая, шая.

Չէզոք ֆйшее, айшее, шее.

Օր. добрыйшій ամենաբարի, легчайшій, ամենահեշտ худшій, նիհար, добрейшая ամենաբարի легчайшая ամենահեշտ, худшая նիհար добрейшее ամենաբարի, легчайшее ամենահեշտ, худшее նիհար:

2. Բաղադրեալ գերադրական աստիճանը ռուսաց լեզուում կազմւում է դրական աստիճանի վերայ աւելացնելով զանազան նախդիրներ ինչպէս են очень, весьма, самый Օր. очень умный շատ խելացի, весьма новый բոլորովին նոր, самый честный ամենազնիւ:

Ածական անուն. արական սեռի կոշտ վերջաւորութեան մէջ կայ և մէկ վերջաւորութիւն որը ուղղական հոլովում եղակիւ վերջանում է ой իսկ սեռականը լինում է ого մնացած բոլոր հոլովները լինում են այնպէս արական սեռի կոշտ հոլովում:

Օր. Им. зв. глухой խուլ

Р. глухого խուլի

Д. глухому խուլին և այլն:

Ածական անունները գոյական անուն հետ հոլովելու ժամանակ պէտք է համաձայնեցնել գոյական անուն սեռին:

Օր. սպիտակ հաց белый хлеб.

Եզակի.

Եզակի.

Им. зв. белый хлеб սպիտակ бѣлая бумага սպիտակ
տակ հաց бумага թուղթ

Р. белого хлеба սպիտակ бѣлой бумаги սպիտակ
հացի бумага թղթի

Д. белому хлебу սպիտակ бѣлой бумаге սպիտակ
հացին бумага թղթին

В белый хлеб սպիտակ бѣлую бумагу սպիտակ
հաց бумага թուղթ

Т. белымъ хлебомъ սպիտակ бѣлою бумагою սպիտակ
հացով бумага թղթով

П. о беломъ хлебѣ սպիտակ о бѣлой бумагѣ սպիտակ
հացի մասին бумага թղթի մասին:

Թուական անուն. Имя числительное.

Թուական անունները ռուսաց լեզուում լինում են.

1) Количественная բանական և

2) Порядковая դասաւորական:

Բանական թուական անուններն են один մէկ, два երկու, три երեք, четыре չորս և այլն:

Դասաւորական թուական անուններն են, первый առաջին, второй երկրորդ, третій երրորդ, четвертый չորրորդ և այլն:

Բանական թուական անունները փոփոխւում են միմեայն հոլովներով, և պատասխանում է сколько! որքան հարցին, իսկ դասաւորական թուական անունները փոփոխւում են հոլովով, թուով և սեռով, և պատասխանում են который? որը հարցին:

Քանակականների հորվումն. Склонение количественных.

Քանակականները որոնք վերջանում են Ե և Ե ով բացի
одинъ և сорокъ բառատուն, հորվում են ինչպես իգական
սեռի Ե վերջաւորութիւն ունեցող բառեր օր. НОЧЬ. բայց
միայն եզակի թւում:

Եզակի թիւ. Единст. число.

Արական սեռ.

Իգական սեռ.

Им. зв. одинъ մէկ	одна մէկ
Р. одного մէկի	одной մէկի
Д. одному մէկին	одной մէկին
В. одинъ մէկ	одну մէկ
Т. однимъ մէկով	одною մէկով
П. объ одномъ մէկի մասին	объ одной մէկի մասին

Բոլոր սեռերի համար

Արական

Իգական

Չէզոք

Им. зв. два երկու	двѣ երկու	два երկու
Р. двухъ երկուսի		
Д. двумъ երկուսին		
В. зъ. ինչպէս սեռ. անչ. ինչպէս ուղղ.		
Т. двумя երկուսով		
П. о двухъ երկուսի մասին		

Բոլոր սեռերի համար

Им. зв. три երեք

Р. трехъ երեքի

четыре չորս

четырехъ չորսի

Д. тремъ երեքին	четыремъ չորսին
В. зъ. ինչպէս սեռ. և անչունչ ինչպէս ուղղական	
Т. тремя երեքով	четырьмя չորսով
П. о трехъ երեքի մասին	о четырехъ չորսի մասին

Բոլոր սեռերի համար

Արական եւ չէզոք

Իգական.

Им. зв. оба երկուս	обѣ երկուս
Р. обоихъ երկուսի	обѣихъ երկուսի
Д. обоимъ երկուսին	обѣимъ երկուսին
В. зъ. ինչպէս սեռական իսկ անչունչ ինչպէս ուղղական	
Т. обоими երկուսով	обѣими երկուսով
П. объ обоихъ обѣихъ երկուսի մասին	объ обѣихъ երկուսի մասին

Բոլոր դաստիարական թուական անունները հորովում են
ածական անունի ծելով օրինակ՝

Արական. Իգական Զեղոր

Им. зв. первый	первая	первое
Р. первого	первой	первого
Д. первому	первой	первому և այլն

Դերանունի Мѣстоименіе

Դերանունը այնպիսի մասունք բանի է որ փոխարինում է
գոյական և ածական անուն:

Որոշաց լեզուով դերանունները բաժանվում են 8 կարգի

1. Անձնական личныя я ես ты դու онъ նա
2. Փոխադարձ—возвратное себя իրեն
3. Ստացական—притяжательныя мой իմ, твой բո, свой իւր, нашъ մեր, вашъ ձեր, чей ում:
4. Ցուցական—указательныя этотъ այս тотъ այն:
5. Հարցական—вопросительныя кто? ով, что? ինչ, какой? ինչպիսի, чей? ում, որ, сколько? որքան:
6. Հարաբերական—относительныя որոնք նման են հարցական դերանուններին բայց գործ են ածվում առանց հարցերի:

7. Որոշող — определительныя весь բոլոր всякій ամենքը каждый իւրաքանչիւրը самъ ինքն, самый նոյն և այլն:

8. Անորոշ — неопредѣленныя никто ոչով, ничто ոչինչ, нѣчто ոմն, нѣкто ոմն, інѣ, нѣкій մէկն, нѣкоторый մի քանի, нѣсколько մի քանի, кто-либо ով որ, кто-нибудь ովոր, кто-то ովոր:

Դեր անունների հորովումն Склоненіе мѣстоимѣній

Им. зв. я ես	мы մենք
Р. меня իմ	насъ մեր
Д. мнѣ ինձ	намъ մեզ
В. меня իմ	насъ մեր
Т. мною ինչնով	нами մեզանով
П. обо мнѣ իմ մասին	о насъ մեր մասին:

Եզակի Յոգնակի

И. зв. ты դու	вы դուք
Р. тебя բո	васъ ձեր
Д. тебѣ բեզ	вамъ ձեզ
В. тебя բո	васъ ձեր
Т. тебѣնով тобою	вами ձեզանով
П. բո մասին о тебѣ	о васъ ձեր մասին

Ե զ ա կ ի

Им. зв. չունի
Р. себя իրեն
Д. себѣ իրեն
Т. собою իրենով
П. о себѣ իւր մասին

Բոլոր սեռերի համար

ԱՐԱԿԱՆ ԻԴԱԿԱՆ ԶԷՉՈՔ

Им зв онъ նա она նա оно
Р. его նորա ея նորա его նորա
Д. ему նորան ей նորան ему նորան
В. его նորա ея նորա его նորա
Т. имъ նորանով ею նորանով имъ նորանով
П. о немъ նորա մասին о ней նորա մասին о немъ նորա մասին

Յ ո գ ն ա կ ի

Արական

Իգական

Չեզոք

Множ. Числ.

Множ. Числ.

Им. зв. они նրանք	онѣ նրանք	они նրանք
Р. բոլոր սեռերի համար	ихъ	
Д. имъ նրանց	имъ նրանց	имъ նրանց
В. ихъ նրանց	ихъ նրանց	ихъ նրանց
Т. ими նրանցով	ими նրանցով	ими նրանցով
П. о нихъ նրանց մասին	нրանց մասին	о нихъ նրանց մասին

Արական

Իգական

Չեզոք

Ед. числ.

Ед. числ.

Ед. числ.

Им. зв. мой իմ	моя իմ	мое իմ
Р. моего իմ	моей իմոյ	моего իմոյ
Д. моему իմ	моей իմոյ	
В. չնչ. ինչպէս սեռ. անշունչ ինչպէս ուղղական		
Т. моимъ իմով	моею իմնով	моимъ իմնով
П. о моемъ իմի մասին	о моей իմ մասին	о моемъ իմի մասին

ՅՈՂՈՐ ՍԵՌԵՐԻ ՀԱՄԱՐ.

Յ ո գ ն ա կ ի

Им. зв. мои մեր պէտք է լինի իմեր	
Р. моихъ մերերի պէտք է լինի իմերի	
Д. моимъ մերերին պէտք է լինի իմերին	
В. չնչաւոր ինչպէս սեռ. անշունչ ինչպէս ուղ.	
Т. моими իմերով	
П. о моихъ իմերի մասին:	

Им. зв. эти սրանք, սորա	В. эти շնչաւոր ինչպէս սեռ.
	անշունչ ինչպէս ուղ.
Р. этихъ սոցա	Т. этими սոցանով
Д. этимъ սոցա	П. обѣ этихъ սոցա մասին:

Արական

Իգական

Չեզոք

Им. зв. этотъ այս	эта այս	это այս
Р. этого սորա	этой սորա	этого սորա
Д. этому սորան	этой	этому սորան
В. չնչ. ինչպէս սեռ. անշունչ ինչպէս ուղղական		
Т. этимъ սորանով	этимъ սորանով	этойо սորանով
П. обѣ этомъ սո- րա մասին	обѣ этой	обѣ этомъ սորա մա- սին:

Им. зв. кто ով	что ինչ
Р. кого ում	чего ինչի
Д. кому ում	чему ինչին
В. кого ում	что ինչ
Т. кѣмъ ումնով	чѣмъ ինչով
П. о комъ ում մասին	о чемъ ինչի մասին:

Им. зв. никто ոչոք	ничто ոչինչ
Р. никого ոչոքի	ничего ոչինչի
Д. никому ոչոքին	ничему ոչինչին
В. никого ոչոքի	ничто ոչինչ
Т. никѣмъ ոչոքով	ничѣмъ ոչինչով
П. ни о комъ ոչոքի մասին	ни о чемъ ոչինչի մասին:

Им. зв. сколько որքանց
Р. сколькоих որքանի
Д. сколькоимъ որքանին
В. сколько որքան
Т. сколькоими որքանով
П. о сколькоих որքանի մասին

Им. зв. столько այնքան
Р. столькоих այնքանի
Д. столькоимъ այնքանին
В. столько այնքան
Т. столькоими այնքանով
П. о столькоих այնքանի մասին

НБКТО և НБЧТО չէ հորովում:

Глаголь Բայ

ԲԱՅԻ ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Բայերը փոխում են ա) եղանակով, բ) ժամանակով և գ) դեմքով:

ա) եղանակ—наклонение

Պատասխանելով եղանակները 4 են:

I Սահմանական—изъявительное

II Պայմանական—сослагательное

III Հրամայական—повелительное

IV Անորոշ—неопределенное

I Սահմանական—Изъявительное

Սահմանական եղանակը ունի 3 ժամանակ՝ որոնք են

1. Ներկայ—настоящее

2. Անցեալ—прошедшее

3. Ապագան—будущее

Օր. 1. я понимаю—ես հասկանում եմ

Օր. 2. я понимал—ես հասկանում էի:

Օր. 3. я буду понимать—ես կը հասկանամ:

II Պայմանական—Сослагательное

Պայմանական եղանակը ունի միայն մի ժամանակ—
прошедшее անցեալ: Պայմանական եղանակը կազմվում է
սահմանական եղանակի անցեալ ժամանակի վերանայով
լացնելով бы մասնիկը:

Օր. я понимал бы—ես կը հասկանայի:

III Հրամայական — Повелительное

Հրամայական եղանակը հրամայում է կամ յորդորում:
Օր. пиши գրիր և не пиши մի գրիր:

բ) Ժամանակ — Время.

Ժամանակները ուսաց լեզուի մէջ երեք են:

1. ներկայ Настоящее.
2. Անցեալ — Прошедшее.
3. Ապառնի — Будущее

գ) Թիւ — число.

Թուերը ուսաց լեզուի մէջ երկուս են:

1. Եզակի — Единственное.
3. Յոգնակի — Множественное

դ. Դէմք — Лицо.

Դէմքը ուսաց լեզուի մէջ երեք է և համապատասխանում է անձնական դերանուններին այն է:

Առաջին դէմք ես — Первое лицо я.
Երկրորդ դէմք դու — Второе лицо ты.
Երրորդ դէմք նա — Третье лицо онъ.

Խոնարհումն — Спряжение.

Երբ բայն փոխում ենք, եղանակով, ժամանակով, և դէմքով ասում ենք բայ խոնարհում ենք:

Խոնարհումը ուսաց լեզուի մէջ երկուս է, առաջին և երկրորդ:

Առաջին խոնարհան մէջ ներկայ ժամանակը ունի հետևեալ վերջաւորութիւնը:

Եզակի		Յոգնակի
у կամ ю	1 դէմք	емъ
ешь	2 դէմք	ете
еть	3 դէմք	уть կամ ютъ

Երկրորդ խոնարհան մէջ ներկայ ժամանակը ունի հետևեալ վերջաւորութիւնը:

Եզակի		Յոգնակի
у կամ ю	1 դէմք	имъ
ишь	2 դէմք	ите
ить	3 դէմք	ать կամ ятъ

Օժանդակ բայ — Вспомогательный глаголъ быть.

I. Սահմանական — Изъявительное

Անցեալ — Прошедшее.

Եզակի Ед. число Յոգնակի Мн. число.

1. я былъ ես էի	мы были մենք էինք
2. ты былъ դու էիր	вы были դուք էիք
3. онъ, а, былъ նա էր	они, онъ были նրանք էին

Անցեալ—Прошедшее.

Եզակի թիւ ԵՃ. խիսլօ.

1. Ե խօնիմալ՝—*ես կը հասկանում էի*
2. Կ խօնիմալ՝ *դու հասկանում էիր*
3. Օն՝ խօնիմալ՝—*նա հասկանում էր:*

Յոգնակի թիւ ՄՈ. խիսլօ.

1. ՄԻ խօնիմալի՝—*մենք հասկանում էինք*
2. ՅԻ խօնիմալի՝—*դուք հասկանում էիր*
3. ՕՈ խօնիմալի՝—*նրանք հասկանում էին:*

Եզակի թիւ ԵՃ. խիսլօ.

1. Ե խօնիմալ՝—*ես կը հասկանամ*
2. Կ խօնիմալ՝—*դու կը հասկանաս*
3. Օն՝ խօնիմալ՝—*նա կը հասկանայ:*

Յոգնակի թիւ ՄՈ. խիսլօ.

1. ՄԻ խօնիմալ՝—*մենք կը հասկանանք*
2. ՅԻ խօնիմալ՝—*դուք կը հասկանաք*
3. ՕՈ խօնիմալ՝—*նրանք կը հասկանան:*

բ) Պայմանական—Сослагательное

Անցեալ—Прошедшее.

Եզակի թիւ ԵՃ. խիսլօ.

1. Ե խօնիմալ ինչ—*ես կը հասկանայի*
2. Կ խօնիմալ ինչ—*դու կը հասկանայիր*
3. Օն՝ խօնիմալ ինչ—*նա կը հասկանար:*

Յոգնակի թիւ ՄՈ. խիսլօ.

1. ՄԻ խօնիմալ ինչ—*մենք կը հասկանայինք*
2. ՅԻ խօնիմալ ինչ—*դուք կը հասկանայիր*
3. ՕՈ խօնիմալ ինչ—*նրանք կը հասկանային:*

դ) Հրամայական—Повелительное.

Եզակի թիւ ԵՃ. խիսլօ.

2. խօնիմալ՝—*հասկացիր*
3. խօնիմալ ինչ—*թող նա հասկանայ:*

Յոգնակի թիւ ՄՈ. խիսլօ.

2. խօնիմալի՝—*հասկացէք*
3. խօնիմալ ինչ—*թող նրանք հասկանան:*

դ) Անորոշ—Неопределенное.

խօնիմալ՝—*հասկանալ:*

Անցեալ—Прошедшее.

Եզակի թիւ ԵՃ. խիսլօ.

1. Ե խօնիմալ ինչ—*ես հասկացայ*
2. Կ խօնիմալ ինչ—*դու հասկացար*
3. Օն՝ խօնիմալ ինչ—*նա հասկացաւ:*

Յոգնակի թիւ Մн. число.

1. мы поняли—*մենք հասկացանք*
2. вы поняли—*դուք հասկացաք*
3. они поняли—*նրանք հասկացան*

Ապառնի Будущее.

Եզակի թիւ Եд. число.

1. я пойму—*ես կը հասկանամ*
2. ты поймешь—*դու կը հասկանաս*
3. онъ пойметъ—*նա կը հասկանայ*

Յոգնակի թիւ Մн. число.

1. мы поймемъ—*մենք կը հասկանանք*
2. вы поймете—*դուք կը հասկանաք*
3. они поймутъ—*նրանք կը հասկանան*

բ) Сослагательное—Պայմանական

Եд. число Եզակի թիւ

1. я понял бы—*ես կը հասկանայի*
2. ты понял бы—*դու կը հասկանայիր*
3. онъ понял бы—*նա կը հասկանար*

Մн. число Յոգնակի թիւ

1. мы поняли бы—*մենք կը հասկանայինք*
2. вы поняли бы—*դուք կը հասկանայիք*
3. они поняли бы—*նրանք կը հասկանային*

г) Повелительное—Հրահայտական

Եд. число Եզակի թիւ

2. пойми—*հասկացիր*
3. пусть онъ пойметъ—*թող նա հասկանայ*

Մн. число Յոգնակի թիւ

2. поймите—*հասկացէք*
3. пусть они поймутъ—*թող նրանք հասկանան*

դ) Неопределенное наклонение—Անորոշ եղանակ

Любить—Սիրել

2-е спряжение—2-դ խոնարհումն

действительный залог—Ներդրածական սեռ

ա) Указательное—Իշխանական

Настоящее

Եд. число Եզակի թիւ

1. я люблю—*ես սիրում եմ*
2. ты любишь—*դու սիրում ես*
3. онъ любитъ—*նա սիրում է*

Мн. число Յոգնակի թիւ

1. мы любимъ—*մենք սիրում ենք*
2. вы любите—*դուք սիրում էք*
3. они любятъ—*նրանք սիրում են:*

Անցեալ—Прошедшее

Ед. число եղակի թիւ

1. я любилъ—*ես սիրում էի*
2. ты любилъ—*դու սիրում էիր*
3. онъ любилъ—*նա սիրում էր:*

Мн. число Յոգնակի թիւ

1. мы любили—*մենք սիրում էինք*
2. вы любили—*դուք սիրում էիք*
3. они любили—*նրանք սիրում էին:*

Мн. число Յոգնակի թիւ

Այստեղ—Будущее

1. я буду любить—*ես կը սիրեմ*
2. ты будешь любить—*դու կը սիրես*
3. онъ будетъ любить—*նա կը սիրէ:*

Мн. число Յոգնակի թիւ

1. мы будемъ любить—*մենք կը սիրենք*
2. вы будете любить—*դուք կը սիրէք*
3. они будутъ любить—*նրանք կը սիրեն:*

բ) Պայմանական—Сослагательное.

Ед. число եղակի թիւ

1. я любилъ бы—*ես կը սիրէի*
2. ты любилъ бы—*դու կը սիրէիր*
3. онъ любилъ бы—*նա կը սիրէր:*

Мн. число Յոգնակի թիւ

1. мы любили бы—*մենք կը սիրէինք*
2. вы любили бы—*դուք կը սիրէիք*
3. они любили бы—*նրանք կը սիրէին:*

գ) Հրամայական—Императивное

Ед. число եղակի թիւ

2. люби—*սիրիր*
3. пусть онъ любитъ—*թող նա սիրէ:*

Мн. число Յոգնակի թիւ

2. любите—*սիրեցէք*
3. пусть они любятъ—*թող նրանք սիրեն:*

Մակրայ—Нарѣчіе.

Մակրայն այնպիսի մասունք բանի է որ որոշում է զանազան պարագաները, գործողութիւնները և գրութիւնների

առարկայի կամ նորա օրգենություն հանգամանքի:

Մակբայները լինում են 3 տեսակ

1. Որպիսություն ցոյց տալու — качественные
2. Քանակական — количественные և
3. Պարագայական — обстоятельственные.

1. Որակական — качественные.

Որպիսություն ցոյց տալու կամ արական մակբայները պատասխանում են հետեւեալ հարցին՝ как? ինչպէս: Սորա կազմում են որակական ածականներից և ունեն համեմատություն աստիճաններ, որոնք նման են չէզոք սեռի ածականների աստիճաններին: Օր. тепло տաք, теплее աւելի տաք, очень тепло շատ տաք, адоականներն են, іақ тепло տաք, теплее աւելի տաք, очень тепло շատ տաք. սորա մակբայներն են:

2. Քանակական — количественные

Քանակական մակբայները պատասխանում են հետեւեալ հարցին: Сколько քրքան. օր. однажды մի անգամ, дважды երկու անգամ, несколько մի քանի:

3. Պարագայական — обстоятельственные.

Պարագայական մակբայները սորա բաժանում են և լինում են

ա) մակբայներ տեղական обстоательства мѣста օր. здѣсь այստեղ, издали հեռուից, внутри ներքուստ:

բ) մակբայներ ժամանակի ժամանակական պարագայական — обстоательства времени.

օր. прежде առաջ, издавна վաղուց, навсегда ընդ միշտ:

գ) մակբայներ գործողությունների ձևի — образа дѣйствія օր. кстаті քի դէպ, весьма բոլորովին, очень շատ:

Նախադրություն — Предлогъ.

Նախադրություններ այնպիսի մասունք բանի է որ պահանջում է մի որ և իցէ հոլով (բացի ուղղական և կոչական հոլովներից) նախադրություններ նախադասություն ասան ձին մաս չէ կազմում:

Նախադրությունները լինում են 1) պարզ простые և 2) բաղադրեալ сложные.

1) Պարզ նախադրություններ — Простые предлоги.

Պարզ նախադրությունները 24 են.

Безъ առանց, для համար, къ մօտ, о մասին, по բոստ про վասն, близъ մօտ, до մինչև, межъ մինչ, объ մասին, подъ տակ, съ հետ, въ մէջ, за յետևից, на վերայ, отъ ից, предъ նախ, у մօտ, вы դուրս, за ից, надъ վերայ, пере այն կողմ черезъ ով:

Въ և на նախդիրները պահանջում են իրանից յետոյ հայցական հոլով, куда? ուր և ներդոյական հոլով, гдѣ? որտեղ հարցով: Օր. иду въ поле գնում եմ դաշտ իսկ былъ (гдѣ?) въ полѣ, էի (որտեղ) դաշտում:

2) Բարդ նախադրություններ — Сложные предлоги.

Բարդ նախադրությունները կոչւում են այն նախադրություններ որոնք կազմում են 2 պարզ նախադրի միանալով: Օր. изъ подъ, изъ за և այլն:

Շաղկապ — Союзъ.

Շաղկապը անփոփոխ մասունք բանի է որ միացնում է կամ նախադասութիւններ և կամ ուղղակի նորա զանազան մասերը: Օր. տետրակ և գիրք—тетрадь и книга, կամ ամբողջ նախադասութիւններ օր. я читаю а ты пишешь—ես կարդում եմ, իսկ դու գրում ես, а, да, же, и, ли, ни սոքա բոլոր շաղկապներն են:

Միջարկութիւն — Междометіе.

Միջարկութիւնը անփոփոխ մասունք բանի է որ արտայայտում է զանազան հոգեկան զգացմունքներ: Օր. զարմացումն, երկիւղ, տխրութիւն, ուրախութիւն և այլն: Օր. ахъ ախ-ահ, увы, ай, ой, և այլն:

Разговоры — խօսակցութիւններ:

1.

Встрѣча — Հանդիպումն:

Здравствуй — բարե, (ողջոյն ձեզ)
Доброе утро — բարի առաւօտ
Добрый вечер — բարի երեկոյ
Здравствуй любезный другъ — բարե սիրելի բնկեր
Какъ поживаете? — ինչպէս էք
Какъ ваше здоровье? — ինչպէս է ձեր առողջութիւնը
Я здоровъ слава Богу — ես առողջ եմ փառք Աստուծոյ
Я совершенно здоровъ — ես բոլորովին առողջ եմ
Я совсѣмъ не здоровъ — ես բոլորովին առողջ չեմ
Что съ вами сдѣлалось? — ինչ պատահեց ձեւ հետ
Я былъ и такъ не здоровъ — ես այնպէս էլ առողջ չէի
Весьма сожалѣю — շատ ցաւում եմ
А теперь вамъ лучше? — իսկ հիմա լաւ էք
Да, слава Богу я выздоровѣлъ — այո, փառք Աստուծոյ ես առողջացայ.
А братецъ вашъ здоровъ-ли? — իսկ ձեր եղբայրը առողջ է
Нѣтъ онъ боленъ, онъ не здоровъ — ոչ նա հիւանդ է, նա առողջ չէ
Что съ нимъ случилось? — ինչ պատահեց նորա հետ

Онъ простудился—*նա մրսել է*

У него кажется лихорадка есть—*նա կարծեմ տէնդ ունի*

У какого доктора лѣчится онъ? *որ բժշկի մօտ է բժշկ-*
ւում նա

Онъ лѣчится у доктора № — *նա բժշկւում է № բժիշկի մօտ*

Онъ когда простудился?—*նա երբ է մրսել*

Вчера вечеромъ — *երեկ երեկոյեան*

Да, по его лицу видно было что онъ нездоровъ — *այո,*

նրա դէմքից երևում էր, որ նա առողջ չէր

А какъ здоровье вашихъ домашнихъ—*իսկ ինչպէս է ձեր*
ընտանեաց առողջութիւնը

Они всѣ здоровы?—*նորա բոլորը առողջ են*

А отецъ вашъ здоровъ?—*իսկ ձեր հայրը առողջ է*

Да, ему теперь лучше—*Այո, նա այժմ լաւ է*

Онъ уже выходитъ на дворъ—*նա արդէն դուրս է գալիս*
դուրս

Поклонитесь отъ меня вашимъ—*ողջունեցէք իմ կողմից*
ձերոնց

Съ большимъ удовольствіемъ—*մեծ ուրախութեամբ*

Сдѣлайте милость садитесь—*շնորհ բերէք նստեցէք*

Возьмите стулъ—*վերցրէք աթոռը*

Мы уже давно не видѣлись—*մենք արդէն վաղուց է որ*
չենք տեսնուել

Извините я не могу долго оставаться—*ներեցէք ես չեմ*
կարող երկար մնալ

Меня здѣсь не было три мѣсяца—*ես այստեղ չէի երեք*
ամիս

Прощайте мой другъ досвиданія—*մնաք բարով սիրելիս,*
ցտեսութիւն:

2.

Онъ ушелъ—*նա գնաց*

Я не хочу—*ես չեմ ուզում*

Надо пойти—*պէտք է գնալ*

Который часъ?—*որ ժամն է*

Два часа—*ժամի երկուսն է*

Что вы дѣлаете?—*ի՞նչ էք շինում դուք*

Онъ не умывался—*նա չէ լուացուել*

Да, нѣтъ—*այո, ոչ*

Пойдемъ домой—*գնանք տուն*

Я приду *ես կը գամ*

Мы хотѣли—*մենք ուզում էինք*

Что ты дѣлаешь—*ի՞նչ ես շինում դու*

Я умываюсь—*ես լուացւում եմ*

Прощайте—*մնաք բարով:*

3.

Я сплю—*ես քնած եմ*

Я спокойно сплю—*ես հանգիստ եմ քնած*

Онъ возвратился—*նա վերադարձաւ*

Они пріѣхали къ намъ—*նորա եկան մեզ մօտ*

Мы были верхомъ—*մենք ձիով էինք*

Они были пѣшкомъ—*նորա ոտով էին*

Онъ хотѣлъ придти—*նա ուզում էր գալ*

Я пишу—*ես գրում եմ*

Мать пишетъ письмо—*մայրը գրում է նամակ*

Вы пишете лучше него—*դուք գրում էք նորանից լաւ*

Вы не знаете ничего—*դուք ոչինչ չը գիտէք*

Вы не читали?—*դուք չէք կարդացել*

Я никого не видалъ—*ես չեմ տեսել ոչորին*
 Я согласенъ—*ես համաձայն եմ*
 Моя сестра не выучила урока—*իմ քույրը չի սովորել դասը*
 Она пишетъ плохо—*նա վատ է գրում*
 Онъ совсѣмъ измѣнился—*նա բոլորովին փոխուեց*
 Мой сынъ учится хорошо—*իմ որդին լավ է սովորում*
 Надо учиться—*պէտք է սովորել*
 Онъ пишетъ очень скоро—*նա գրում է շատ արագ*
 Вы хорошо знаете русскій языкъ—*դուք լավ գիտեք ռուսաց լեզուն*
 Онъ выучилъ урокъ—*նա սովորեց դասը*

4.

Я сижу—*ես նստած եմ*
 Они читаютъ—*նորա կարդում են*
 Ты сидишь—*դու նստած ես*
 Мы пріѣхали—*մենք եկանք*
 Вы хотите—*դուք կամենում էք*
 Вы любите—*դուք սիրում էք*
 Они стараются—*նորա աշխատում են*
 Они не хотятъ—*նորա չեն կամենում*
 Ты ушелъ—*դու գնացիր*
 Надо стараться—*պէտք է աշխատել*
 Вы постарайтесь—*դուք աշխատեցէք*
 Мы любимъ—*մենք սիրում ենք*
 Я доволенъ—*ես գոհ եմ*
 Я недоволенъ—*ես գոհ չեմ*
 Какъ я счастливъ—*ինչպէս բաղդաւոր եմ ես*

Тебѣ это пріятно—*դա քեզ դուրեկան է*
 Онъ сердитъ—*նա բարկացած է*

5.

Надо имѣть терпѣнье—*պէտք է ունենալ համբերութիւն*
 Ради Бога—*ի սէր Աստուծոյ*
 Дай Богъ—*տայ Աստուած*
 Не дай Богъ—*չտայ Աստուած, Աստուած ոչ տայ*
 Какъ вамъ угодно—*ինչպէս դուք ուզում էք*
 По вашей волѣ—*ձեր ցանկութեամբ*
 Слава Богу—*փառք Աստուծոյ*
 Клянусь вамъ Богомъ—*երդմում եմ Աստուծով*
 Пусть тебѣ Богъ поможетъ—*Թող Աստուած օգնէ քեզ*

6.

Я слышу шумъ—*ես լսում եմ աղմուկ*
 Я ничего не слышу—*ես ոչինչ չեմ լսում*
 Ты очень хорошо слышишь—*դու շատ լավ ես լսում*
 Поняли ли вы меня?—*հասկացա՞րք դուք ինձ արդեօր*
 Говорите-ли вы по армянскій?—*խօսում է՞ք դուք արդեօր հայերէն*
 Нѣтъ я не говорю—*ոչ, ես չեմ խօսում*
 Чѣмъ занимается его отецъ—*ինչով է պարապում նորա հայրը*
 Онъ купецъ—*նա վաճառական է*
 Повѣрьте правду я говорю—*հաւատացէ՛ք ճիշտ եմ ասում ես*
 Я дорожу честью—*ես գնահատում եմ իմ պատիւը*
 Честный человекъ любитъ правду—*ազնիւ մարդը սիրում է ճշմարտութիւն*

7.

Тебѣ пріятно быть со мною—քեզ հաճելի է լինել ինձ հետ
 Мнѣ здѣсь очень пріятно—ինձ այս տեղ շատ հաճելի է
 Кто онъ такой—հի՞ է նա

Онъ мой братъ—նա իմ եղբայրն է

Я его очень уважаю—ես նորան շատ եմ յարգում

Могу-ли поговорить съ вами—կարող եմ արդեօք խօսել
 ձեզ հետ

Говорите что вамъ угодно—ասացէք ինչ որ դուք ցան-
 կանում էք

Прошу и меня взять съ собою—խնդրում եմ ինձ էլ տա-
 նել ձեզ հետ

Это письмо передайте матери—այս նամակը հանձնեցէք
 մորս

Скоро будетъ десять часовъ—շուտով կը լինի ժամի տասը
 Я сейчасъ пойду спать—ես իսկոյն կը գնամ քնելու:

8.

Онъ старше меня—նա մեծ է ինձանից

Онъ моложе меня—նա փոքր է ինձանից

Что вы хотите?—ինչ էք ուզում դուք

Она хочетъ чтобы я ее проводилъ—նա ուզում է որ ես
 ճանապարհ դնեմ նորան

Я былъ сегодня утромъ у васъ—ես այսօր առաւօտեան
 ձեզ մօտ էի

Онъ придетъ сегодня вечеромъ—նա կը գայ այսօր երե-
 կոյեան

Я вчера былъ у брата—ես երեկ եղբորս մօտ էի

Я не могъ отвѣтить на ваше письмо—ես չը կարողացայ
 պատասխանել ձեր նամակին

Сегодня прекрасный вечеръ—այսօր գեղեցիկ երեկոյ է
 Она чувствовала плохо—նա զգում էր վատ
 Ты будешь отвѣчать уроки—դու կը պատասխանես դասերդ

9.

Есть ли у васъ сестра?—հնէք դուք արդեօք քոյր

Есть ли у него братъ?—ունի՞ նա արդեօք եղբայր

Его отецъ живъ еще?—նորա հայրը կենդանի՞ է արդեօք

Нѣтъ онъ скончался—ոչ նա վախճանուեց

Были у тебя деньги?—ունէի՞ր դու փող

Да, у меня было прежде—այո, ես ունէի առաջ

У него нѣтъ ничего—նա ոչինչ չուներ

Отецъ не любитъ сердиться—հայրը չէ սիրում բարկանալ

А мать все сердится—իսկ մայրը միշտ բարկանում է:

10.

Погода—եղանակ:

Какая погода?—ինչպիսի՞ եղանակ է

Сегодня прекрасная погода—այսօր գեղեցիկ եղանակ է

Но завтра будетъ дурная погода—բայց վաղը կ'լինի վատ
 եղանակ

Дурная погода плохо дѣйствуетъ на меня—վատ եղա-
 նակը շատ վատ է ներգործում ինձ վերայ

Лѣто было очень сухо—ամառը շատ չոր էր

Солнце еле, еле показывалось—արեւը հազիւ հազ էր
 երևում

Осень была туманная—աշունը ամպամած էր

Погода переѣнилась и стало тепло—եղանակը փոխուեց,
 տաքացաւ

Сегодня много снѣгу падаетъ—*այսօր շատ ձիւն է գալիս*
 Въ деревняхъ былъ градъ—*գիւղերում կարկուտ եկաւ*
 Холодный вѣтеръ дуетъ—*ցուրտ քամին փչում է*
 Теплая погода—*տաք եղանակ*

Не очень холодно, не очень жарко—*ոչ շատ ցուրտ է
 և ոչ շատ տաք*

Разсвѣтаетъ, смеркаетъ—*լուսանում է, մթնում է*
 Погода переѣнилась—*եղանակը փոխուեց*

Переѣничивая погода—*փոփոխական եղանակ*

Сегодня ветеръ дуетъ—*այսօր քամին փչում է*

Вѣтеръ дуетъ—*քամին փչում է*

Вѣтеръ утихаетъ—*քամին հանդարտում է*

Деревья распускаются—*ծառերը բացւում են*

Весна наступаетъ—*գարունը հասնում է (գալիս է)*

Пасмурная погода—*ամպամած եղանակ է*

Густыя облака стоятъ—*թանձր ամպերը կանգնած են*

Небо покрыто облаками—*երկինքը ծածկուած է ամպերով*

Скоро и дождь пойдетъ—*շուտով անձրև էլ կը գայ*

Дождь льетъ—*անձրև է գալիս*

Холодно и снѣгъ идетъ—*ցուրտ է և ձիւն է գալիս*

Я вымокъ—*ես թրչուեցի*

Цѣлый часъ находился подъ дождемъ—*ամբողջ ժամ դը-
 տրւում էի անձրևի տակ*

Облака расходится мало по малу—*ամպերը ցրւում են
 փոքր առ փոքր*

Погода проясняется—*եղանակը պարզւում է*

Солнце опять показалось—*արևը դարձեալ երևեցաւ*

Мнѣ жарко—*ես շոգում եմ*

Я весь въ поту—*ես ամբողջովին քրտնած եմ*

Я не могу вынести этой жары—*ես չեմ կարող տանել
 այս տոթին*

Слышенъ громъ—*լսում է զրդրոց*

Градъ идетъ—*կարկուտ է գալիս*

Молнія блескаетъ—*կայծակն փայլատակում է*

Громъ ударилъ—*կայծակը խփեց*

Громъ пересталъ—*կայծակի զրդուցը հանդարտուեց*

На дворѣ грязь—*գուրնը ցեխ է*

Сѣверный, вѣтеръ дуетъ—*հիւսիսային քամին փչում է*

Это восточный вѣтеръ—*սա արևելեան քամի է*

Южный вѣтеръ—*հարաւային քամի*

Западный вѣтеръ—*արևմտեան քամի*

Тихій вѣтерокъ дуетъ—*մեղմ քամին փչում է*

Жатва окончена—*հունձը վերջացած է*

Дни убавляются—*օրերը կարճանում են*

А ночи увеличиваются—*իսկ գիշերներն երկարում են*

Утромъ и вечеромъ прохладно—*տաքացտեան և երեկոյեան
 զով է լինում*

Холодно—*ցուրտ է*

Ему очень холодно—*նա շատ է մրսում*

Я замерзъ—*ես սառեցի*

Приблизитесь къ огню—*մօտեցէ՛ք կրակին*

Подбавьте къ огню дровъ—*աւելացրէ՛ք կրակին փայտ*

Погрѣйтесь—*տաքացէ՛ք*

Здѣсь дымъ стоитъ—*այստեղ ծուխ է կանգնած*

Страшный морозъ—*սարսափելի սառնամանիք է*

Рѣки покрылись льдомъ—*գետերը ծածկուել են սառու-
 ցով*

Въ эту зиму очень морозить—*այս ձմեռը շատ է ցուրտ*

Снѣгъ идетъ—*ձիւն է գալիս*

Снѣгъ падаетъ хлопьями—*ձիւն է գալիս փաթիլ-փաթիլ*

Теплѣетъ—*տաքանում է*

Снѣгъ таетъ—*ձիւնը հալւում է*

На рѣкѣ ледъ тронулся—*գետի վերայ սառուցը բացուեց*
Зима скоро пройдет—*ձմեռը շուտով կանցնի*

Весною солнце рано всходитъ—*գարնանը արևը վաղ է*
դուրս գալիս

И поздно заходитъ—*և ուշ է մայր մտնում*

Лѣтомъ дни длинны—*ամառը օրերը երկար են*

А зимою коротки—*իսկ ձմեռը կարճ են*

Осенью ночи дѣлаются длинными—*աշնանը գիշերները*
երկար են դառնում

Лѣтомъ очень жарко—*ամառը շատ շոգ է*

Весна пріятное время—*գարունը հաճելի ժամանակ է*

Тогда не очень жарко—*այն ժամանակ այնքան շոգ չէ*

И не очень холодно—*և այնքան էլ ցուրտ չէ*

11.

О пищѣ *Ուտելիքի մասին*

Могу-ли предложить вамъ кофе?—*կարո՞ղ եմ ձեզ առա-*
ջարկել սուրճ

Я не пью чаю—*ես չեմ խմում թէյ*

Я кофе очень люблю—*ես սուրճը շատ եմ սիրում*

Накрывайте столъ—*գցեցէ՛ք սփռոց*

Столъ накрыть—*սեղանի սփռոցը գցած է*

Уберите столъ—*հաւաքեցէ՛ք սփռոցը*

Я голоденъ—*ես բաղցած եմ*

Я ѣсть хочу—*ես ուտել եմ ուզում*

Вы кажется завтракали—*դուք կարծեմ նախաճաշեցիք*

Николай уже пообедалъ—*Նիկոլայուք արդէն ճաշեց*

Что вы покушали?—*ինչ կերած դուք*

Я ѣлъ хлѣбъ съ масломъ—*ես կերայ հացը կարագով*
Не угодно вамъ свѣжее яйцо?—*սեղուն էք դուք նոր ձու*
Вино пьете?—*գինի խմում է՞ք*

Да—*այո*

Ужинъ готовъ—*ընթրիքը պատրաստ է*

Кушанье готово—*կերակուրը պատրաստ է*

Сядемъ за столъ—*նստենք սեղանի շուրջը*

Я очень голоденъ—*ես շատ բաղցած եմ*

Напѣйте вино—*ածեցէ՛ք գինի*

Вы красное вино любите или бѣлое—*դուք կարմիր գի-*
նի էք սիրում թէ սպիտակ

Угодно-ли вамъ еще что нибудь—*ցանկանում էք դուք*
արդեօր էլի մի որևիցէ բան

Нѣтъ, довольно—*ոչ, բավական է*

Отрѣжьте мнѣ кусочекъ хлѣба—*կարեցէ՛ք ինձ հացի կտոր*

Дайте мнѣ кусочекъ говядины—*տուեցէ՛ք ինձ մի կտոր*
տառարի միս

Благодарю васъ покорно—*շնորհակալութիւն եմ յայտնում*
ձեզ խոնարհաբար

Я вамъ подамъ жаркое—*ես ձեզ կը բերեմ խորոված*

Хорошо слѣдуетъ—*լաւ կ'անէք*

Александръ очень любитъ пиво—*Ալէքսանդրը շատ է սի-*
րում գարէջուր

Я не люблю красное вино—*ես չեմ սիրում կարմիր գինի*

12.

О домѣ—*Տան մասին*

Гдѣ вы живете и на какой улицѣ?—*դուք որտեղ էք ապ-*
րում և որ փողոցի վերայ

Я живу на Михайловской улицѣ въ домѣ Иванова—*ես ապրում եմ Միքայելեան փողոցի վերայ Իվանովի տանը*
 Въ которомъ этажѣ?—*հիմ ցածրում*

Я живу въ верхнемъ этажѣ—*ես ապրում եմ վերին ցածրում*

А въ нижнемъ живетъ мой братъ—*իսկ ներքինում ապրում է եղբայրս*

Поднимитесь по лѣстницѣ, а потомъ повернитесь на право—*բարձրացէր սանդուխտները վերայ, իսկ յետոյ շուտ եկէր դէպի աջ*

Въ залѣ собираются гости—*դահլիճում ժողովում են հյուրեր*

Кухня очень близка къ гостинной—*խոհանոցը շատ մոտ է հիւրանոցին*

Наша печка дымить—*մեր վառարանը ծխում է*

Принесите лампу—*բերէր դամփար*

Закройте ставни—*փակեցէր փեխկերը*

И зажгите лампу—*և վառեցէր դամփար*

Нашъ погребъ наполненъ дровами—*մեր նկուղը լիքն է փայտով:*

13.

Прогулка—*գրուանք:*

Какой прекрасный день—*ի՞նչ գեղեցիկ օր է*

Сегодня стоитъ пойти гулять—*այսօր արժէ գնալ զբոսնելու*

Мы пойдемъ дальше гулять—*մենք կը գնանք հեռու տեղ զբոսնելու*

Хотите со мною идти?—*կամենո՞ւմ էք ինձ հետ գալ*

Съ большимъ удовольствіемъ—*մեծ բաւականութեամբ, ուրախութեամբ*

Возьмите вашу шляпу и палку—*վերցրէր ձեր գլխարկը և փայտը*

Куда мы пойдемъ?—*հար կը գնանք մենք*

Не пойти-ли намъ въ лѣтній садъ?—*չը գնանք մենք ար-դեօր ամառային պարտէզ*

Или на Михайловскій проспектъ—*կամ Միքայելեան պրոսպекտ*

Нѣтъ лучше пойдемъ за городъ—*ոչ աւելի լավ է գնանք քաղաքից դուրս*

Тамъ дышешь болѣе чистымъ воздухомъ—*այնտեղ շնչում ես աւելի մաքուր օդով*

Не ходите такъ скоро—*մի գնաք այդպէս արագ*

Я не могу за вами поспѣть—*ես չեմ կարող ձեր հետեից հասնել*

Я очень усталъ—*ես շատ յոգնեցի*

Хочу отдохнуть на этой скамейкѣ—*ուզում եմ հանգստանալ այս նստարանի վերայ*

Я тоже съ вами посижу—*ես էլ ձեզ հետ կը նստեմ:*

14.

Прислуга.

Найдите намъ хорошаго слугу—*գտէր մեզ համար լա-սպասաւոր*

Мы не могли найтти хорошаго повара—*մենք չը կարո-ղացանք գտնել լավ խոհարար*

Вамъ нуженъ поваръ?—*ձեզ հարկաւոր է խոհարար*

Нѣтъ намъ нужна горничная—*ոչ մեզ հարկաւոր է նա-ժիշտ*

А вашему брату нужна прачка?—*իսկ ձեր եղբորը հար-կաւոր է լուացարար*

Прикажете запрягать лошадей — հրամայեցէր լծել ձիա-
ները
Прикажете слугѣ принести воды — հրամայեցէր ծառային
ջուր բերել:

15.

Одежда — Հանդերձներ:

Гдѣ вы покупаете одежду? — Դրանք էք առնում դուք ձեր
հագուստները
Я заказываю нашему знакомому — Ես յանձնում եմ կարե-
լու մեր ծանոթին
Что вы заплатили за ваше пальто? — Ինչ տուիք դուք
ձեր վերարկուն
Я заплатилъ пятьдесятъ рублей — Ես վճառեցի յիսուն
ռուբլի
А за лѣтнее пальто я заплатилъ тридцать рублей — Իսկ
ամառային վերարկուն ես վճարեցի երեսուն ռուբլի
У меня нѣтъ нижней рубашки — Ես չունեմ ներքնաշապիկ
Купите мнѣ одну пару чулокъ — գնեցէր ինձ համար մի
զոյգ դուլպա
Гдѣ мои перчатки и чулки? — Դրանք են իմ ձեռնոցները
և դուլպաները
Дайте мнѣ мою шапку — տուէր ինձ իմ գլխարկը
Принесли-ли прачка мои рубашки? — Բերեց արդեօր լուս-
ցարարը շապիկներս
Дайте мои туфли — տուէր իմ հողաթափներս
Я потерялъ свой поясъ — Ես կորցրի իմ գոտիկս
Сколько заплатилъ за полсапожки? — որքան վճառեցիք
կոշիկներին
Подвяжите фартукъ — կապեցէր դոդնոց
Матерье вашего платья мнѣ очень нравиться — ձեր հա-
գուստի կտորը ինձ սաստիկ դուր է գալիս

За сколько купили аршинъ? — որքանով առաք արշինը
За восемнадцать копѣекъ — տասն և ութ կոպէկով
Это пальто на меня не хорошо сидитъ — այս վերարկուն
ինձ վերայ լաւ է կանգնած
Вашъ сюртукъ узенькій — ձեր սերտուկը նեղ է
Брюки длины — վարդիկը երկար է
Башмаки жмутъ — կոշիկները սեղմում են
Снимайте пальто — հանեցէր վերարկուն:

16.

Ремесло — Արհեստ:

Нашъ хлѣбникъ хорошо печетъ хлѣбъ — մեր հացթուխը
լաւ է թխում հացը
Мясникъ сегодня скверное мясо продаетъ — մսագործը
այսօր վատ միս է ծախում
Купите у лавочника одну пачку папиросы — գնեցէր խա-
նութպանից մի կապ ծխախոտ
Отнесите сапоги сапожнику — տարէք կոշիկները կոշկա-
կարի մօտ
Сапожникъ и портной живутъ противъ другъ друга —
կոշկակարը և դերձակը ապրում են իրար դիմաց
На Михайловской улицѣ есть пивоваръ — Միքայելեան փո-
ղոցի վերայ կայ գարեջրի եփող
Сколько беретъ ваша портниха за платье — որքան է վերց-
նում ձեր կին դերձակը զգեստների համար
Скажите стекольщику, чтобы вставилъ стекло въ это
окно ասացէր ապակագործին որ այս պատուհանի մէջ ա-
պակի նստեցնէ

Гдѣ живетъ вашъ часовщикъ?—*որտեղ է ապրում ձեր
Ժամագործը*

Возлѣ типографіи—*տպարանի մօտ*

Часовщикъ испортилъ мои часы—*Ժամագործը փչացրեց
իմ Ժամացոյցը*

Хотите пойдемъ вмѣстѣ къ книгопродавцу—*ուզում էք
գնանք միասին գրավաճառի մօտ*

Отдайте книгу переплестъ переплетчику—*տուէք գիրքը
կազմելու կազմարարին*

17.

Животныя—*կենդանիներ*:

Я сегодня купилъ одну лошадь—*ես այսօր գնեցի մէկ
ձի*

Посмотрите на этого жеребенка—*նայեցէք այս քուռակի
վերայ*

Я пью коровье молоко—*ես խմում եմ կովի կաթ*

Я люблю баранину—*ես սիրում եմ ոչխարի միս*

Она очень вкусна—*նա շատ համեղ է*

Не укуситъ-ли ваша собака? *չի՞ կծի արդեօր ձեր շունը*

Нѣтъ, она очень смирная—*ոչ, նա շատ հանդարտ է*

Запрягите въ повозку быковъ—*լծեցէք սայլի մէջ եզներ*

Гдѣ наши барашки?—*որտեղ են մեր գառները*

Одну барашку уже зарѣзали—*մի գառը արդէն մոր-
թեցինք*

А другія пасутся на полѣ—*իսկ միւսները արածում են
գաշտում*

На Кавказѣ много хорошихъ лошадей—*կովկասում շատ
կան լաւ ձիաներ*

Вчера наша кошка пропала—*երեկ մեր կատուն կորաւ*

18.

Птицы—*Թռչուններ*.

Есть у васъ индѣйки между вашими домашними птицами?
կոյ ձեզ մօտ հնդկահաւեր ձեր ընտանի Թռչունների մէջ

Да, у васъ есть много утокъ и гусей—*այո, մենք ու-
նինք շատ բաղեր և սագեր*

Наши куры несутся всякій день—*մեր հաւերը ամեն օր
ձու են ածում*

Пѣтухъ поетъ кукуреку—*աքաղաղը կանչում է ծուլրուլու*

Орель и ястребъ хищныя птицы—*արծիւը և բաղէն գի-
շատիչ Թռչուններ են*

Посмотрите какой хорошій хвостъ у павлина!—*տեսէք
ի՞նչ գեղեցիկ պոչ ունի սիրամարդը*

Мой отецъ убилъ троихъ куропатокъ и одного фазана
—*իմ հայրը սպանեց երեք կաքաւ և մէկ ֆասիան*

Сова и летучая мышь суть ночныя птицы—*բուն և շղջի-
կը գիշերային Թռչուններ են*

Что это за птица?—*սա ի՞նչ Թռչուն է*

Это воробей—*սա ճնճղուկ է*

Ласточки весною прилетаютъ къ намъ—*ծիծեռնակները
գարնանը մեզ մօտ են գալիս*

Чижи хорошо поютъ—*գեղձանիկները լաւ են երգում*

Я поймалъ голубя—*ես բռնեցի աղաւնի*

Пустите его на свободу—*Թողէք նորան ազատ*

19.

О почтѣ—*Նամակատան մասին*.

Когда отходить почта?—*երբ է դուրս գնում փոստը*

Въ недѣлю разъ по четвергамъ — շաբաթը մի անգամ հինգ-
շաբթի օրերը

Въ какия дни приходитъ? — Ի՞նչ օրերն է գալիս
Далеко-ли отсюда почта? — Հեռու է արդեօր այտեղից
փոստը

Нѣтъ не далеко ոչ հեռու է
Отнесите это письмо на почту — տարէք այս նամակը փոստը
Почта уже отправлена — փոստը արդէն գնացած է
Теперь уже поздно отнести письмо — հիմա արդէն ուշ է
նամակը տանել

На ваше имя ничего не было — ձեր անունով ոչինչ չըկար
Отъ кого и откуда? — ումից և որտեղից

Пойдемъ сейчасъ на почту — գնանք հիմա փոստը
Спросимъ нѣтъ-ли на мое имя письмо? — հարցնենք չը կայ
արդեօր իմ անունն վերայ նամակ
Съ почты получили только газету — փոստից ստացանք
միայն լրագիր

Марки и открытыя письма продаются на почтѣ — նշանա-
տուներ և բաց նամակները վաճառուով են նամակատանը

20.

Письмо — նամակ:

Позвольте листъ почтовой бумаги — շնորհեցէք ինձ մի
թերթ նամակաթուղթ

Перо и чернила — գրչածայր և թանաք
Что вы хотите писать? /ինչ էք ուզում գուր գրել
Я хочу писать письмо брату — ես ուզում եմ գրել նա-
մակ եղբորս

Нѣтъ-ли у васъ награфленной бумаги? — չունէ՞ք դուք ար-
դեօր գծած թուղթ

У меня есть цѣлыхъ шесть листовъ — ես ունեմ վեց ա՛մ
բողջ թերթ

Будьте такъ добры дайте одинъ листъ мнѣ — եղէք բա-
րի, տուէք ինձ մի թերթ

Зайдемъ мой кабинетъ и вы тамъ найдете все что нуж-
но для письма — մտնենք իմ առանձնասենեակը և դուք
այնտեղ կը գտնէք բոլորը ինչ որ պէտք է նամակի համար
Скажите адресъ вашего брата — ասացէք ձեր եղբոր հասցէն
Я хочу писать ему письмо — ես ուզում եմ նորան նամակ
գրել

Запечатайте письмо моею печатью — կնքեցէք նամակը իմ
կնիքով

Я окончилъ мое письмо — ես վերջացրի իմ նամակը
Вы ставили число? — դու նշանակեցի՞ր թիւը

Я даже не знаю сегодня какое число? — ես մինչև անգամ
չգիտեմ այսօր որ թիւն է

Сегодня двадцать пятое այսօր քսան և հինգն է
Какъ вы пошлете это письмо — ի՞նչպէս կուղարկէք դուք
այս նամակը

Я пошлю по почтѣ — ես կուղարկեմ փոստով
Не надо терять времени — չպէտք է կորցնել ժամանակը
Даже поздно — մինչև անգամ ուշ է
Письмо уже запечатано — նամակը արդէն կնքած է

21.

Учение — Ուսումն:

Учитесь вы какомунибудь языку — սովորում է՞ք դուք
որևէ լեզու

Да, я учусь армянскому языку—այո, ես սովորում եմ
Հայերէն լեզու

И уже говорите?—և արդէն խօսում էք

Да говорю немножко—այո խօսում եմք փոքր ինչ

Давно-ли вы учитесь?—վաղուց է արդեօք ինչ որ դուք
սովորում էք

Три мѣсяца какъ учусь—երեք ամիս է ինչ որ սովորում եմ
Армянскій языкъ очень труденъ Հայերէն լեզուն շատ
դժուար է

Всякое начало трудно—ամեն սկիզբն դժուար է

Я его довольно хорошо знаю, но мнѣ трудно выражать-
ся, ես բավականին լաւ գիտեմ, բայց չեմ կարողանում ար-
տայայտել

Я не могу свободно высказать—ես չեմ կարողանում
ազատ խօսել

Это будетъ современемъ—դա կը լինի ժամանակով

Но только не стѣсняйтесь—միայն մի (նեղանաք) բաշտ էք

Говорите всегда какъ можете—խօսեցէք միշտ ինչպէս
կարողանաք

Будутъ надо мною смѣяться—կը սկսեն ծիծաղել ինձ վերայ

Не бойтесь этого—մի վախենաք դորանից

Чтобы выучиться хорошо говорить надобно сначала го-
ворить плохо—որպէսզի սովորել լաւ խօսել, պէտք է
առաջ վատ խօսել

Я послѣдую вашему совѣту—ես կը հետեւեմ ձեր խորհրդին:

22.

О шк о л ѣ—Ուսումնարանի մասին:

Я люблю нашего зрителя—ես սիրում եմ մեր վերա-
կացուին

Онъ очень добрый человекъ—նա շատ բարի մարդ է
У насъ въ школѣ пять учителей--մեր ուսումնարանում
կայ հինգ ուսուցիչ

Гдѣ вашъ учитель русскаго языка?—հրտեղ է ուսաց
լեզուի ձեր ուսուցիչը

Онъ даетъ уроки въ третьемъ классѣ—նա տալիս է դա-
սեր երրորդ դասարանում

На которой скамейкѣ сидите вы?—հր նստարանի վերայ
էք նստում դուք

На пятой—հինգերորդի վերայ

Сколько оконъ въ вашемъ классѣ—հրքան պատուհան
կայ ձեր դասարանում

Потрудитесь чинить карандашъ—նեղուծիւն բաշեցէք,
սրելու մատիարը

Гдѣ вашъ карандашъ?—հրտեղ է ձեր մատիարը

Моя сестра хорошо учится—իմ քոյրը լաւ է սովորում

Они теперь прилежны—նոքա հիմա աշխատասէր են

Онъ пишетъ лучше всѣхъ—նա գրում է ամենից լաւ

Ученіе необходимо—ուսումն անհրաժեշտ է

Онъ пишетъ скоро—նա գրում է շուտ

Вы хорошо знаете русскій языкъ—դուք լաւ գիտէք
ուսաց լեզուն

Онъ выучилъ свой урокъ—նա սովորեց իւր դասը

Дѣти должны учиться—երեխաները պէտք է սովորեն

И должны послушаться старшихъ—և պէտք է լսեն մեծերին:

23.

Части человѣческаго—Մարդու մարմնի անդամ-
тѣла ներք:

У меня болитъ рука—իմ ձեռքը ջառում է
Отчего болить?—ի՞նչից է ջառում

Я обжегь руку — *ես այրեցի ձեռքս*
 У вашего отца сѣдые волосы — *ձեր հայրը սպիտակ մա-
 զեր ունի*
 Нровятся вамъ черные глаза? — *դուր են գալիս ձեզ սև
 աչեր*
 У меня на щекѣ бородавка — *ես թշի վերայ կոծոծ ունեմ*
 Какія у васъ красныя щеки? — *խոշալիսի կարմիր թշեր ու-
 նէք դուք*
 Что это у васъ на лбу? — *ինչ է այդ ձեր ճակատին*
 У меня болят пальцы — *մատներս ցաւում են*
 У меня сразу разболѣло горло — *յանկարծ իմ կոկորդը ցաւեց*
 У него шея длинная — *նա ունի երկար պարանոց*
 У васъ руки короткія — *դուք ունէք կարճ ձեռքեր*
 Что у васъ на рукѣ? — *ինչ է ձեր ձեռքի վերայ*
 Я разрѣзалъ себѣ палець ножемъ — *ես կտրեցի ձեռքս
 դանակով*
 Мой братъ стоитъ на колѣняхъ — *Էղբայրս չորսոճ է*
 У него распухла нога — *նորա ոտը ուռաւ*
 Я отморозилъ руку — *իմ ձեռքս սառեց*
 У меня голова болитъ — *գլուխս ցաւում է*
 У васъ члены тѣла слабы — *ձեր մարմնի անդամները թույլ են*
 Два дня я былъ боленъ — *երկու օր ես հիւանդ էի*
 Я кашлю — *ես հազում եմ*
 Кровь у животныхъ красная — *կենդանիների արիւնը
 կարմիր է:*

24.

Купить и продать — *գնել եւ վաճառել*

Я сегодня купилъ курицу — *այսօր ես գնեցի հաւ*
 Сколько заплатили? — *որքան վճառեցիք*
 Сорокъ копѣекъ — *քառասուն կոպէկ*
 Продайте мнѣ вашу корову — *ծախեցէք ինձ վերայ ձեր կովը*

Нѣтъ не могу, она кормитъ всю мою семью — *ոչ չեմ կա-
 րող, նա է կերակրում իմ ամբողջ ընտանիքը*
 Дорого купили эту вещь — *թանկ էք առել այս իրը*
 Мой братъ заплатилъ три рубли — *իմ եղբայրը վճառեց
 երեք ռուբլի*
 Здѣсь очень дорого продаютъ — *այստեղ շատ թանկ են
 ծախում*
 Купите вашей сестрѣ золотую браслетку — *առէք ձեր
 քրոջ համար ոսկէ ապարանջան*
 Нѣтъ не могу денегъ не хватить — *ոչ, չեմ կարող փողը
 կը պակասի:*

5.

Вопросы и отвѣты — *հարցեր եւ պատասխաններ*

Куда идешь? — *որ ես գնում*
 Я иду домой — *ես գնում եմ տուն*
 Гдѣ ты былъ вчера? — *որտեղ էիր դու երեկ*
 Я былъ у моего брата — *ես իմ եղբորս մօտ էի*
 Откуда идешь? — *որտեղից ես գալիս*
 Я иду отъ брата — *ես գալիս եմ իմ եղբորիցս*
 Вы когда поѣдете въ деревню — *դուք երբ կ'երթաք գիւղ*
 Я сперва поѣду въ городъ а потомъ въ деревню — *ես
 առաջ կը գնամ քաղաք, իսկ յետոյ գիւղ*
 Сколько вамъ лѣтъ? — *դուք քանի տարեկան էք*
 Мнѣ минуло двадцать шесть, скоро будетъ двадцать семь
 лѣтъ — *ես քսան վեցը լրացայ եւ չուտով կը դառնամ քսան
 եւ եօթ տարեկան*
 Хорошо, но намъ надо идти — *լաւ, բայց մենք պէտք է
 գնանք*

Поняли-ли вы меня? — հասկացի՞ք ինձ արդեօք դուք
Да поняль — այո հասկացայ
Знаете-ли вы по армянски? — գիտէ՞ք դուք արդեօք հայերէն
Нѣтъ я не знаю — ոչ ես չը գիտեմ
Кто онъ такой? — ո՞վ է նա
Онъ мой другъ — նա իմ բարեկամն է
Могу-ли говорить съ вами? — կարո՞ղ եմ արդեօք խօսել
ձեզ հետ
Говорите что вамъ угодно — ասացէ՛ք ինչ որ դուք ուզում էք
Который часъ? — ո՞ր ժամն է
Скоро будетъ десять часовъ — շուտով կլինի ժամի տասը:

26.

Приказаніе — հրամայելն

Дайте одинъ стаканъ воды — տուէ՛ք մի բաժակ ջուր
Дай мнѣ тарелку — տու՛ր ինձ ափսէ
Принеси скорѣе солонку — բեր շուտով աղաման
Налейте одинъ стаканъ чаю — ածեցէ՛ք մի բաժակ թէյ
Пейте вашъ чай — խմեցէ՛ք ձեր թէյն
Кушаете хлѣбъ — կերէ՞ք հաց
Потушите свѣчку — հանգցրէ՛ք մոմը
Зажгите лампу — վառեցէ՛ք զամփարը
Откройте ставню — բացէ՛ք փեղկեր
И затворите дверь — և փակեցէ՛ք դուռը:

	Арм.
	3-3778 ₆

Վաճառվում է Թիֆլիսում, բոլոր գրափաճառանոցներում. Օտարադարացիք կարող են գինը հրատարակին՝

Тифлисъ, (8-мъ уч.) Чугуретскій переулокъ, домъ № 10. Д. Казарову.

Գումարով գնողներին գիջում է լինում:

3

12

1327

2013

«Ազգային գրադարան»

NL0059222

Aprm.

3-3778a